

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI RRUGOR SHQIPTAR

PROJEKTI I MIRËMBAJTJES SË RRUGËVE DHE I SIGURISË (RRMSP)

DRAFT PLANI I MENAXHIMIT MJEDISOR & SOCIAL
(PMMS)

Bazuar në performace dhe rezultate rruga
Loti I – Kontrata – A – Veriu i Shqipërisë – Qarqet Shkodër
dhe Kukës

RRMSP/CW/2015/I

Mars, 2018

Emri i Kontrates: Projekti i Mirembajtjes dhe Sigurise bazuar ne rezultate (RRMSP); Kontrata A – Veriu i Shqipërisë – Qarku i Shkodrës dhe Kukësit No. RRMSP/CW/2015/1 Klienti: Autoriteti Rrugor Shqiptar	Bashkimi Operatorëve Ekonomikë BIOLIAP A.T.E.V.E & GECI LTD				Data e dorezimit
	Dokumenti i mbyllur				Faqet:
	PLANI MENAXHIMIT MJEDISOR DHE SOCIAL				
TITULLI DHE TE DHËNAT KRYESORE: PROJEKTI: Projekti i mirëmbajtjes dhe sigurisë bazuar ne rezultate (RRMSP) KONTRATA: Bazuar në Performancë dhe rezultate Loti 1 - Kontrata A – Veriu i Shqipërisë– Qarqet Shkodër dhe Kukës <u>No. RRMSP/CW/2015/1</u> Kapitulli: PLANI I MENAXHIMIT MJEDISOR DHE SOCIAL					
00	Plani i Menaxhimit Mjedisor dhe Social				Data
Rev	PERSHKRIMI I MODIFIKIMEVE	Departamenti.	Kontrolluar nga:	Firma	Data e rishikimit

Tabela e Përmbajtjes

1	HYRJE, OBJEKTIVAT DHE FUSHËVEPRIMI I PROJEKTIT	6
1.1	Përshkrim i përgjithshëm i projektit	6
1.2	Fushëveprimi.....	7
1.3	Objektivat.....	8
1.4	Përdoruesit e synuar të këtij PMMS	8
2	KUADRI LIGJOR DHE RREGULLATOR	10
2.1.1	Kuadri ligjor mjedisor	10
2.2	Përputhshmëria ligjore e projektit.....	12
3	PËRSHKRIM I PROJEKTIT	14
3.1	Objektivat kryesorë.....	14
3.2	Përshkrim i shtrirjes së projektit	14
3.3	Përshkrimi i rrugëve që përfshihen në Kontratë.....	18
3.4	Tipi i punës dhe shërbimeve që do të kryhen.....	25
3.5	Organizimi për Kontratën A.....	35
3.5.1	Personeli i Kontraktorit	35
3.5.2	Personeli i nenkontraktorit	35
3.5.3	Zbatimi i Planit të Menaxhimit Mjedisor dhe Social	36
3.5.4	Rolet dhe përgjegjësitë	38
4	PLANI I MENAXHIMIT MJEDISOR	39
4.1	Identifikimi i ndikimeve positive të projektit	39
4.1.1	Përmirësimi i rrugëve	39
4.1.2	Punësimi i njerëzve, dhe stafit teknik përreth zonës së projektit	39
4.2	Identifikimi i ndikimeve negative dhe masat zbutëse	40
4.2.1	Ndikimi në cilësinë e ajrit.....	40
4.2.2	Ndikimi në ujë	41
4.2.3	Ndikimi në tokë.....	42
4.2.4	Zhurmat dhe vibrimet	42
4.2.5	Gjenerimi i mbetjeve.....	42
4.2.6	Shëndeti dhe siguria në punë	43
4.2.7	Ndikimi në natyrë dhe biodiversitet	43
4.3	Masat zbutëse	44
4.3.1	Ndikimet sociale.....	44

4.3.2	Kodi i sjelljes	45
4.3.3	Risistemimi i kantjerit	46
4.3.4	Ndotja e ajrit dhe kontrolli i pluhurave.....	47
4.3.5	Parandalimi dhe kontrolli i ndotjes së ujit	48
4.3.6	Zhurma dhe vibrimet	48
4.3.7	<i>Shkarkimet në ajër nga automjetet</i>	49
4.3.8	<i>Ruajtja e karburantit, naftës dhe substancave toksike të rrezikshme</i>	49
4.3.9	<i>Biodiversiteti</i>	50
4.3.10	<i>Ndotja e tokës</i>	51
4.3.11	Mbetjet	52
4.3.12	Vrasjet e kafshëve në rrugë	53
5	PLANI I MONITORIMIT DHE MENAXHIMIT	55
5.1	Mbikqyrja mjedisore	55
5.2	Raportimi për Menaxhimin Mjedisor dhe Cilësinë	57
5.3	Programi i Monitorimit	58
5.4	Raportimi i PMMS	59
5.5	Përmbledhje e Programit të Monitorimit të Mjedisit.....	60
6	MENAXHIMI I NDIKIMEVE NË KOMUNITET	68
6.1	Objektivat.....	68
6.2	Informimi paraprak i komunitetit përpara çdo ndërhyrje	68
6.3	Konsultimi Publik.....	69
6.4	Menaxhimi i ankesave.....	69
6.5	Mekanizimi i ankesave	69

SHKURTESAT

ARRSH	Autoriteti Rrugor Shqiptar
MK	Menaxheri i Kontratës
AADT	Trafiku Ditor Mesatar Vjetor
Kontraktor	Bashkimi Operatoreve Ekonomike “GECI” Sh.p.k. & BIOLIAP A.T.E.V.E L.t.d
PMMS	Plani i Menaxhimit Social dhe Mjedisor
OPRC	Kontrate e Rrugeve Bazuar ne Performance dhe Rezultate
PMT	Plani i Menaxhimit te Trafikut
PMTV	Plani i Menaxhimit te Trafikut te Veçante
HSMP	Plani i Menaxhimit te Shendetit dhe Sigurise ne Pune
AKM	Agjencia Kombetare e Mjedisit
ARM	Agjencia Rajonale e Mjedisit
KM	Konsulenti Monitorues
PMM	Plan i Menaxhimit të Mjedisit

1 HYRJE, OBJEKTIVAT DHE FUSHËVEPRIMI I PROJEKTIT

Ky dokument është përpiluar në perputhje me objektivat e Bashkimit të Operatorëve Ekonomike J.V. “GECI” Sh.p.k. & BIOLIAP A.T.E.V.E” L.t.d., për vëmendje ndaj mjedisit, shëndetit dhe sigurisë në punë, si dhe detyrimeve kontraktuale, dhe ka për qëllim të demonstrojë angazhimin e Kontraktorëve për të promovuar standartet e nevojshme për Sigurinë në Punë dhe mbrojtjen e mjedisit përgjatë gjithë kohës së zbatimit të këtij projekti.

Kontraktorët e konsiderojnë dhe e trajtojnë me kujdes, si një pjesë të rëndësishme të menaxhimit të mirë dhe një çështje me prioritet të lartë dhe do të sigurojnë që të merren të gjitha masat e nevojshme praktike për të:

- Siguruar mjedis të sigurtë pune për të gjithë personelin duke përfshirë natyrën, objektet ekzistuese dhe pronat
- Të gjithë anëtarët e stafit, ata që janë në kantier, ata kanë detyrim të mbajnë kantierin në një gjendje të rregullt dhe të përshtatshme, për të shmangur rrezikun për gjithëçka dhe të reduktojnë ndikimet tek qytetarët dhe në mjedisin natyror, në varësi të procesit të punës
- Adoptuar praktikën e kostos efektive për të parandaluar të gjitha format e aksidenteve, të cilat mund të çojnë në dëmtim të mjedisit, dëmtim të personelit, dëmtim ose humbje të pronës.
- Monitorimin me efektivitet të masave zbutës të parashikuara në Planin e Menaxhimit.

Përfaqësuesit e Kontraktorëve dhe të gjithë personat e përfshirë në menaxhimin e këtij projekti, janë përgjegjës për implementimin e këtij dokumenti dhe për të siguruar një mjedis të sigurtë pune dhe për të ruajtur mjedisin.

1.1 Përshkrim i përgjithshëm i projektit

Rrugët dhe autostradat përbëjnë mënyrën kryesore të transportit rrugor në Shqipëri, dhe sigurojnë lidhjen kryesore për transportin e mallrave dhe udhëtarëve. Rrugët janë gjithashtu një aset i rëndësishëm public, dhe përmirësimi dhe mirëmbajtja e tyre mund të sjellë përfitime të rëndësishme për komunitetin, duke siguruar akses më të mirë të shërbimeve sociale, lehtësi në institucionet edukuese, në tregje dhe shpërndarjen e mallrave.

Kontrakta me bazë Performancën dhe Rezultate është përpiluar me qëllim që të rrisë efikasitetin dhe efektivitetin e menaxhimit dhe mirëmbajtjes së inventarit të rrugëve. Ajo duhet të sigurojë që kushtet fizike të rrugës sipas kësaj kontrate është e përshtatshme për nevojat e përdoruesve të rrugës, përgjatë gjithë periudhës së kontratës e cila normalisht është disa vite. Kjo tip kontrate zgjeron në mënyrë të dukshme rolin e sektorit privat (Kontraktori), nga zbatimi i thjeshtë i punimeve në menaxhimin dhe ruajtjen e asetit të inventarit të rrugëve.

Rrugët janë megjithatë aset i rëndësishëm, dhe përmirësimi i tyre dhe mirëmbajtja, mund të sjell përfitime të rëndësishme për komunitetin duke sjellë akses më të mirë tek shërbimet sociale, institucionet edukative, tregjet dhe shpërndarja e mallrave.

Me një infrastukturë më të mirë rugore dhe rritje të shërbimeve të transportit, (i) qasja ndërkombëtare dhe konkurrueshmëria do të përmirësohen, (ii) udhëtimi nga njëra pjesë e vendit në pjesën tjetër do të jetë më e shpejtë, më i rehatshëm dhe më i sigurtë, dhe për më tepër (iii) do të kemi kapacitete e reja të transportit që plotësojnë kërkesën për transport të mallrave dhe pasagjerëve.

Zona e projektit përfshinë Bashkitë Lezhë, Shkodër, Pukë, Kukës dhe Bajram Curri, si dhe zonën kufitare të Muriqanit, Hanit të Hotit, Vermoshit (duke përfaqësuar tre pika kufitare me Malin e Zi), dhe Qafë Morinë (zonë kufitare me Kosovën).

Ky projekt përfshinë së bashku edhe rrugë të reja të sheshta siç është SH1 (Lezhë-Hani i Hotit), dhe rrugët e ngushta kodrinore / malore të vjetra në gjendje shumë të keqe, duke kërkuar rehabilitim të gjerë, (SH5_Shkoder - Kukes). Rruga që ka trafikun më të madh është SH1_Lezhë-Shkodër (pjesë e korridorit Veri-Jug). Të gjitha rrugët janë konsideruar në mënyrë të arësyeshme afër me Qarkun e Shkodrës. Rrugët SH5 dhe SH22 (Qafe mali-Qafe Morine) zakonisht paraqesin shumë probleme të aksesit dhe vështirësi në qëndrueshmëri gjatë periudhës së dimrit, duke kërkuar mirëmbajtje të madhe dimërore. Kjo rrugë duhet të mbahet e hapur përgjatë të gjithë vitit pasi është rrugë kombëtare që lidh Pukën me Shkodrën, dhe Bajram Currin me kufirin me Kosovën. Ka gjithashtu seksione me kushte të këqia të rrugës përgjatë këtij korridori rrugor (rreshqitje, dëmtime të rrugës, etj).

Gjatësia totale e rrugëve që përfshihen në Kontatën A është 336.45 km.

1.2 Fushëveprimi

Kontraktori ka hartuar Planin e Menaxhimit Mjedisor dhe Social (PMMS) për të identifikuar dhe menaxhuar problemet mjedisore dhe sociale, si dhe për të identifikuar masat zbutëse të nevojshme, për të zbatuar projektin në përputhje me kërkesat e Politikave Operacionale të Bankës Botërore dhe kërkesat e legjislacionit Shqiptar në fuqi. PMMS, jep një përshkrim të kushteve bazë mjedisore dhe sociale në rrugët e propozuar sipas skemës së këtij projekti, përmbledhje të ndikimeve të mundshme të shoqëruar me ndërhyrjet e propozuara për rehabilitime dhe përmirësime dhe përcakton masat menaxhuese të kërkuara për të zvogëluar çdo ndikim të mundshëm në mjedis.

Plani i Menxhimit i paraqitur në këtë PMMS, detajon procedurat e menaxhimit social dhe mjedisor, proceset dhe masat zbutëse dhe monitoruese të kërkuara për aktivitete të mirëmbajtjes dhe për ndërhyrje jo sumë të mëdha ose punimet e emergjencës.

Për më tepër, PMMS përshkruan masat që duhet të përdoren për angazhimin e komunitetit, shpërndarjen e informacionit për projektin dhe menaxhimin e ankesave. Ky PMMS, do të përdoret si një dokument bazë në zbatimin e të gjithë masave të propozuara për menaxhimin e mjedisit, mbrojtjen e natyrës, zbutjen dhe monitorimin e ndikimeve.

1.3 Objektivat

Për shkak të natyrës së punimeve që duhet të ndërmerren në emër të punëdhënësit, Kontraktori mund shpesh të ekspozohet, ndaj situatave të ndjeshme mjedisore, të cilat mund të përfshijnë ndotjen e ajrit, tokës, dhe/ose sistemeve ujore.

Situatat, mund të çojnë që të jetë e nevojshme të përdoren masat e përshtatshme për mbrojtjen e mjedisit. Në të gjitha rastet/situatat/aktivitetet, duhet të zbatohen dhe respektohen në mënyrë strikte dispozitat dhe aktet ligjore në fuqi.

Raportimi i incidenteve mjedisore është i rëndësishëm në mënyrë që çdo problem mjedisor ose ndikimi i tij negativ që mund të pasojë mund të adresohet shpejt. Është një kërkesë që çdo incident i ndotjes të këshillohet menjëherë tek Konsulentit Monitorues (KM) dhe Drejtori i Projektit në ARRSH

Siç është kërkuar nga investitori, por edhe në bazë të politikave të Kontraktorit, objektivi është që të shmangët, aty ku është praktike, ndikimet e papranueshme e të pafavorshme mjedisore, sociale dhe/ose ekonomike.

Në rrethanat që një ndikim nuk mund të shmangët, Menaxhimi i Kontratës, është i përkushtuar për zbatimin e masave përkatëse zbutëse.

Për qartësi në strukturën e menaxhimit, Menaxheri i Kontratës do të konsultohet me Menaxherin e Projektit për çështjet që lidhen me performancën mjedisore të shëndetit dhe të sigurisë në punë. Megjithatë, Menaxheri i Kontratës, do të ketë përgjegjësinë e plotë për planifikimin, zbatimin, monitorimin dhe zbatimin e aktiviteteve që lidhen me këtë PMMS dhe performancën mjedisore, shëndetin dhe sigurinë në punë..

Objektivat e PMSM janë:

- ✓ Përshkrimi i masave të nevojshme që duhet të zbatohen në lidhje me të gjitha efektet negative mjedisore dhe sociale që mund të gjenerohen nga aktivitetet e tij dhe si do t'i zbusë këto efekte;
- ✓ Përshkrimi i masave specifike shtesë që kërkohen për zbatimin e praktikave të mira lidhur me mirëmbajtjen, shëndetin dhe sigurinë në punë, kushtet e miratimit të përcaktuara nga Autoriteti Shqiptar i Planifikimit dhe Politikave të Procedurave të Mbrojtjes të Bankës Botërore;
- ✓ Përcaktimi i procedurës së mbikëqyrjes dhe raportimit dhe përgjegjësitë për zbatimin e masave të përcaktuara nga PMMS;
- ✓ Identifikimi i roleve dhe përgjegjësi të menaxhimit mjedisor dhe social dhe personat përgjegjës në projekt;
- ✓ Të komunikojë pritshmëritë mjedisore dhe sociale dhe kërkesat për të gjithë ekipin e projektit;

1.4 Përdoruesit e synuar të këtij PMMS

Plani i Menaxhimit Mjedisor dhe Social është pjesë përbërëse e Planit të Sigurimit të Cilësisë dhe Kontraktori ka përgjegjësinë ta zbatojë atë nën mbikëqyrjen e Konsulentit Monitorues.

Të gjithë kontraktorët dhe nënkontraktorët duhet të jenë në përputhje me kërkesat e PMMS si të detyrueshme për detyrat dhe angazhimet që ata janë të punësuar për të ndërmarrë.

Qëllimi i këtij dokumenti është ti komunikojë Menaxherit të Kontratës (duke përfshirë kontraktorët dhe nënkontraktorët), rreziqet e mundshme mjedisore dhe sociale dhe çështjet që lidhen me skemën e propozuar si dhe procedurat dhe masat zbutëse që kërkohen të zbatohen.

Menaxheri i Kontratës do të shfrytëzojë këtë PMMS gjatë zbatimit të projektit për të arritur nivelet efektive dhe të përshtatshme të menaxhimit mjedisor dhe social. Ky PMMS gjithashtu paraqet një bazë për monitorimin, mbikëqyrjen dhe raportimin e aktiviteteve të inxhinierit mbikëqyrës (ose / dhe Specialistit të Mjedisit, nëse është i angazhuar), Njësisë së Menxhimit të Projekteve dhe agjencisë zbatuese (ARRSH).

Kontraktori duhet të jetë aktiv në raportimin me Konsulentin Monitorues/Drejtorin e Projektit ARRS, për çdo shqetësim tjetër të sigurisë në punë, sociale ose mjedisore që ka të bëjë me menaxhimin, të cilat janë vërejtur ose ai është bërë i vetëdijshëm si pjesë e aktiviteteve të tij të përditshme.

2 KUADRI LIGJOR DHE RREGULLATOR

Të gjithë kontraktorët duhet të konfirmojnë dhe sigurojnë përputhjen me të gjithë kërkesat ligjore mjedisore kombëtare.

2.1.1 Kuadri ligjor mjedisor

Aktualisht, Shqipëria ka të kompletuar legjislacionin në fushën e mjedisit.

Gradualisht, legjislacioni në fushën e mjedisit është konsoliduar si një degë e veçantë e kuadrit ligjor shqiptar.

Për më tepër, jo vetëm që ekziston një ligj shqiptar i mjedisit, por ka edhe nënndarjet e tij, ku secila prej këtyre ligjeve dhe rregulloreve i përkasin komponentëve kryesorë ose çështjeve mjedisore. Prandaj, tani mund të konsiderohet një legjislacion pothuajse i plotë, i angazhuar në ruajtjen e biodiversitetit dhe komponentëve të tij.

Përfshin Ligjin për Pyjet dhe Mbrojtjen e Pyjeve, Ligjin për Peshkimin dhe Jetën ujore, Ligjin për Farat dhe Fidanëve, Ligjin për Faunën dhe Gjuetinë, Ligjin për Mbrojtjen e Hortikulturës, Ligjin për Zonat e Mbrojtura, Ligjin për Mbrojtjen e Liqeneve Nderkufitare, Ligji për pyjet dhe kullotat, Ligji për Mbrojtjen e Natyrës, bimëve mjeksore dhe etero vajore.

Përveç kësaj, një grup tjetër përbëhet me ligje që mbrojnë mjedisin nga ndotja dhe dëmtimi si: Ligji për Mbrojtjen e Ajrit nga Ndotja, Ligji për Trajtimin Mjedisor të Mbeturinave të Ngurta, Ligji për Hedhjen e Mbeturinave Publike, Ligji për Trajtimin Mjedisor të Ujërave të Zeza, Ligjin për Kornizën Rregullative të Furnizimit me Ujë dhe Shkatërrimin dhe Trajtimin e Ujit dhe Ligjin mbi Komponimet Kimike, etj. Një grup tjetër i veçantë do të përbëhet nga ligjet që rregullojnë proceset e vlerësimit të ndikimit në mjedis dhe lejen mjedisore për aktivitetet me ndikimin në mjedis.

Kuadri ligjor ne Vlerësimin Strategjik Mjedisore

- Ligji Nr. 10431, date 9.6.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”
- Ligji Nr. 91, date 28.2.2013 “Për Vlerësimin Strategjik Mjedisor”
- VKM Nr. 219, date 11.3.2015 “Për përcaktimin e rregullave dhe procedurave për konsultimin publik dhe të palëve të interesuara, si dhe dëgjesat publike gjatë procesit të VSM”
- VKM Nr. 507, date 10.6.2015 “Për miratimin e listës së detajuar të planeve dhe programeve me ndikim negativ në mjedis, i cili do t'i nënshtrohet procesit të VSM”
- VKM Nr. 620, date 7.7.2015 “Për miratimin e rregullave, përgjegjësi dhe procedurave të hollësishme për VSM në kontekstin ndërkuftar”
- Udhëzim i përbashkët i Ministrit të Mjedisit dhe Ministrit të Financave Nr. 5, date 09.06.2016 "Për përcaktimin e tarifës së shërbimit për procesin e vlerësimit strategjik mjedisor (VSM)"

Kuadri Ligjor për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis:

- Ligji Nr. 10431, dated 9.6.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”
- Ligji Nr. 10440, date 7.7.2011 “Për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis”
- Ligji Nr. 12/2015 “Për disa ndryshime në ligjin Nr.10440, dated 7.7.2011, Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis”
- VKM Nr. 247, date 30.4.2014 “Për përcaktimin e rregullave, kërkesave dhe procedurave për informimin dhe përfshirjen e publikut në procesin e vendimmarrjes në mjedis”
- VKM Nr. 668, date 29.07.2015 “Për rregullat, përgjegjësitë, afatet kohore për procedurën e VNM dhe procedurën e transferimit të vendimit për deklaratën mjedisore”
- Udhëzim i përbashkët i Ministrisë së Mjedisit dhe Ministrisë së Financave Nr. 7938, date 17.07.2014 “Për përcaktimin e tarifave dhe shërbimeve përkatëse të kryera nga Ministria e Mjedisit në procesin e VNM”

Kontrolli i shkarkimeve në ajër

- Ligji Nr. 10431, date 9.6.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”
- Ligji Nr. 162/214 “Për mbrojtjen e cilësisë së ajrit në mjedis”
- VKM 352, date 29.04.2015 “Për vlerësimin e cilësisë së ajrit në mjedis dhe kërkesat për ndotësit të caktuar në lidhje me të”
- VKM 594, date 10.09.2014 “Për miratimin e Staregjise Kombetare të Cilësisë së Ajrit”

Kontrolli i Zhurmave dhe Vibrimeve

- Ligji Nr. 9774, date 12.07.2007 “Për vlerësimin dhe menaxhimin e zhurmave në mjedis”
- VKM Nr. 123, date 17.02.2011 “Për miratimin e planit kombëtar të veprimit me menaxhimin e nivelit të zhurmave”
- VKM Nr. 1063, date 07.09.2011 “Për miratimin e rregullave teknike “për kërkesat thelbësore dhe vlerësimin e konformitetit të pajisjeve në mjedise të hapura lidhur me lëshimin e zhurmës”
- Udhëzim i Ministrisë së Mjedisit dhe Ministrisë së Shëndetësisë Nr.9, date 27.11.2007 “Për kufizimin e nivelit të zhurmave në mjedis të caktuara”
- Udhëzim i Ministrisë së Mjedisit Nr.1073/1, date 12.04.2011 “Vlerësimin dhe menaxhimin e nivelit të zhurmave”
- Urdhër i Ministrisë së Mjedisit Nr.234, date 25.05.2015 “Për miratimin e rregullave për monitorimin e zhurmave dhe efektet në shëndet”

Plani i Menxhimit të Ekologjisë

- Ligji Nr.9587, date 20.07.2006 “Për mbrojtjen e biodiversitetit”, i ndryshuar
- Ligji Nr.81/2017, date 04.05.2017 “Për zonat e mbrojtura”
- Ligji Nr. 105/2016, date 27.10.2016 “Për mbrojtjen e bimëve”
- Ligji Nr.87/2016 “Për aderimin e Republikës së Shqipërisë në konventën europianë”

- Ligji Nr. 9385, date 4.05.2005 “Për pyjet dhe shërbimin pyjor” i ndyshuar
- VKM Nr.31, date 20.01.2016 “Dokumentet për miratimin e përvetësimit të strategjive për mbrojtjen e biodiversitetit”
- Urdhër i Ministrit të Mjedisit Nr.146, date 08.05.2007 “Për aprovimin e listës së kuqe të florës dhe faunës”

Menaxhimi i mbetjeve

- Ligji Nr. 10463, date 22.09.2011, “Për menaxhimin e integruar të mbetjeve” i ndyshuar
- Ligji Nr.27/2016 “Për menaxhimin e kimikateve”
- VKM Nr.575, date 24.06.2015 “Për miratimin e kërkesave për menaxhimin e mbetjeve inerte”
- VKM Nr.99, date 18.02.2005 “Për miratimin e katalogut të klasifikimit të mbetjeve”
- VKM Nr.175, date 19.01.2011 “Për miratimin e strategjise kombëtare të menaxhimit dhe planit kombëtar të mbetjeve”
- VKM Nr.687, date 29.07.2015 “Për miratimin e rregullave për mirëmbajtjen dhe azhurnimin dhe publikimin e statistikave për mbetjet”
- VKM Nr.765, date 07.11.2012 “Për miratimin e rregullave për mbledhjen dhe trajtimin e diferencuar të vërave të përdorur”

Ndotja e ujrave

- Ligji Nr. 111/2012 “Për menaxhimin e integruar të burimeve ujore.”
- VKM Nr. 267, date 07.05.2014 “Për miratimin e listës së substancave prioritare në mjedisin ujor”
- VKM Nr.177 date 31.03.2005 “Për normat e lejueshme të shkarkimeve të lëngëta dhe kriteret e zonimit të mjedisve ujore”

Kontrolli i erozionit

- Ligji Nr.9587, date 20.07.2006 “Për mbrojtjen e biodiversitetit”
- Ligji Nr.105/2016, date 27.10.2016 “Për mbrojtjen e bimëve”
- Ligji Nr.87/2016 “Për aderimin e Republikës së Shqipërisë në konventën europian
- Ligji Nr. 9385, date 4.05.2005 “Për pyjet dhe shërbimin pyjor”, i ndyshuar
- VKM Nr.31, date 20.01.2016 “Dokumentet për miratimin e politikave strategjike për mbrojtjen e biodiversitetit”
- Urdhër i Ministrit të Mjedisit Nr.146, date 08.05.2007 “Për aprovimin e listës së kuqe të florës dhe faunës”

2.2 Përputhshmëria ligjore e projektit

PMMS mbështetet në legjislationin përkatës shqiptar që merret me vlerësimin e ndikimit në mjedis, zonat e mbrojtura, menaxhimin e mbeturinave, trashëgiminë

kulturore dhe ligjet dhe aktet e tjera nënligjore, si dhe politikat dhe procedurat e Bankës Botërore për mbrojtjen e mjedisit.

Republika e Shqipërisë ka miratuar një numër të konsiderueshëm ligjesh mjedisore, të cilat ndihmojnë për të siguruar një progres të konsiderueshëm drejt objektivit të përafërit me legjislacionin e BE-së, duke pasur parasysh qëllimin kryesor të Shqipërisë për t'u bashkuar me Bashkimin Evropian në të ardhmen.

Shqipëria ka ratifikuar gjithashtu disa marrëveshje ndërkombëtare për mjedisin, të cilat projekti duhet t'i përmbahet. Të gjitha kërkesat e mësipërme ligjore rezultojnë në një grup kompleks rregullash dhe rregullash që janë të zbatueshme për projektin aktual

Aktivitetet e përmirësimit të rrugëve (kategorite)	Aktivitet e pritshme	Niveli i studimit mjedisor
Mirëmbajtje	Punime rutinë në platformën ekzistuese (nuk nevojitet blerja e tokës), për të ruajtur rrugën në kushte të përshtatshme	Nuk ka nevojë për VNM. Mbulohet nga ky PMMS
Rehabilitim	Sjellja e rrugëve ekzistuese të përkeësuar (në platformën ekzistuese) në gjëndjen e mëparshme.	Nuk ka nevojë për VNM. Mbulohet nga ky PMMS (nëse nuk përjashtohen)
Përmirësim	Pjesa më e madhe e punës bëhet në platformën ekzistuese ose brenda sipërfaqes së tokës shtetërore. Nuk kërkohet blerja e tokës.	VNM Paraprake, dhe për kantieri specifike PMM sipas Bankës Botërore.

3 PËRSHKRIM I PROJEKTIT

3.1 Objektivat kryesorë

Kjo Kontratë, e cila përfshin të gjitha punët fizike, aktivitetet dhe shërbimet e nevojshme për të sjellë rrugët / pjesët rrugore të kontratës në Nivelin e Shërbimeve të paracaktuara dhe për të mbajtur dhe menaxhuar ato për kohëzgjatjen e Kontratës.

Objektivat kryesorë të kësaj kontrate/projekti janë:

- Të rritet efikasiteti dhe efektiviteti me të cilin kryhet menaxhimi dhe mirëmbajtja e rrjetit rrugor.
- Për të maksimizuar vlerën e parave që shpenzohen për zhvillimin dhe mirëmbajtjen e rrjetit rrugor.
- Për të përmirësuar gjendjen dhe sigurinë e rrjetit rrugor në dobi të përdoruesve të tij

3.2 Përshkrim i shtrirjes së projektit

Zona e projektit përfshin Lezhë, Shkodër, Pukë, Kukës dhe Bajram Curri, si dhe zonat kufitare Muriqan, Hani i Hotit, Vermosh (që përfaqësojnë tre kufijtë në Mal të Zi) dhe Qafe Morinë (kufiri në Kosovë).

Ato përfshijnë dy rrugë relativisht të sheshta të tilla si SH1 (Lezhë-Hani i Hotit), dhe rrugët e vjetra kodrinore / malore të ngushta në kushte shumë të këqija, që kërkojnë rehabilitim të gjerë (SH5_Shkodër - Kukës). Rruga që mbledh më së shumti trafikun është SH1_Lezhë-Shkodër (pjesë e korridorit Veri-Jug). Të gjitha rrugët konsiderohen në mënyrë të arsyeshme afër qytetit të Shkodrës. Rrugët SH5 dhe SH22 (Qafe Mali-Qafe Morinë) zakonisht paraqesin disa probleme aksesit dhe vështirësi në qëndrueshmërinë gjatë periudhës së dimrit, duke kërkuar mirëmbajtje të rëndë dimërore.

Këto rrugë duhet të mbahen të hapura gjatë gjithë vitit, pasi ato janë rrugë nacionale që lidhin qytetin e Pukës me Shkodrën dhe Kukësin dhe Bajram Curri me kufirin në Kosovë. Ekzistojnë gjithashtu segmente me kushte të këqija në këtë korridor (rreshqitje të dheut, zhvendosje tektonike në rrugë etj.).

Figura 1 – Kontrata A, Zona e projektit

Kontrata A, e cila përfshin të gjitha punët fizike, aktivitetet dhe shërbimet e nevojshme për të sjellë rrugët / apo segmentet rrugore të kontratës në Nivelin e Shërbimeve të paracaktuara dhe për t'i mirëmbajtur dhe menaxhuar ato për kohëzgjatjen e kontratës. Përafërsisht, gjatësia e rrugëve të Kontratës A është 336.45 km, paraqitur në tabelën 1.

Tabela 1.- Rrugët e Kontratës A

Nr.	Emri i rrugës	Gjatësia e rrugës (km)
1	1_ Tiranë – Han i Hotit (e re)	77,88
2	5_ Shkodër – Kukës	138,41
3	20_ K/Han i Hotit – Tamarë	32,60
4	32_ Lezhë – Shëngjin	6,10
5	41_ Ura e Bunës – Muriqan	13,9
6	28_ Melgushë (K/Rr.Nr.1) – Mjedë	7,10
Gjatësia e rrugëve të Kontratës (km)		336,45

Segmentet e rrugëve që përfshihen në Kontratën A paraqiten më poshtë në tabelën 2:

Tabela 2.- Segmentet rrugore të Kontratës A

Kodi identifikues i Rrugës	Emri i rrugës	Nr	Pika e fillimit të segmentit	Pika e përfundimit të segmentit	Gjatësia e Seksioneve të Kontratës (km)	Gjërësia e karrexhatës (m)
SH1-N	1_ Tiranë – Han i Hotit (neë)				77,88	
SH1-N		1/5	Lezhë (dalja e Urës mbi lumin Drin)	Balldre	4,40	7,50
SH1-N		1/5	Balldre	K/Bisht Jugë	1,90	7,50
SH1-N		1/5	K/Bisht Jugë	Useku, kufiri me Shkodrën	16,40	7,50
SH1-N		1/6	Useku, kufiri me Shkodrën	Krye Bushat	5,00	7,50
SH1-N		1/6	Krye Bushat	Ura e Bahcallëku	9,00	7,50
SH1-N		1/6	Ura e Bahcallëkut	Shkodër (K/Dobrac)	5,58	7,00
SH1-N		1/7	Shkodër	Hani i Hotit	35,60	7,50

			(K/Dobrac)			
SH5	5_Shkodër -Kukës				138,41	
SH5		5/1	Ura Kirit	Guri i Zi	6,50	6,00
SH5		5/2	Guri i Zi	Ura Spatharë	6,50	6,00
SH5		5/2	Ura Spatharë	Mjedë	3,20	6,00
SH5		5/2	Mjedë	Laç Vau Dejës	2,50	6,00
SH5		5/2	Laç Vau Dejës	Qafë Qelë	12,10	6,00
SH5		5/3	Qafë Qelë	Pukë	28,00	6,00
SH5		5/3	Pukë	Kryqëzim Hadroj	15,00	6,00
SH5		5/3	Kryqëzim Hadroj	Fushë-Arrëz	5,00	6,00
SH5		5/3	Fushë-Arrëz	Kryqëzim Qafë Mali	10,00	6,00
SH5		5/3	Kryqëzim Qafë Mali	Qafë Shllak	14,00	6,00
SH5		5/4	Qafë Shllak	Qendër Shumri	10,90	6,00
SH5		5/4	Qendër Shumri	Thirrë	5,84	6,00
SH5		5/4	Thirrë	Fshati Kalimash	8,20	6,00
SH5		5/4	Fshati Kalimash	Nyja Fushe Dukagjin	10,67	6,00
20	20_K/Hani i Hotit - Tamarë -				32.60	
20		20/1	K/Hani Hotit, nënkalim	Hot (Qendër)	3,20	7,00
20		20/1	Hot (Qendër)	Rapsha	11,60	7,00
20		20/1	Rapsha	Degëzimi Broje	16,30	7,00
20		20/1	Degëzimi Broje	Tamarë	1,50	7,00
32	32_Lezhë - Shëngjin				6.10	
SH32		32/1	Deg.superst.- Shëngjin	Fillimi i Knadhes	3,00	6,00

SH32		32/1	Fillimi i Knadhes	Majtas deg. rr.Shëngjin-Kune	1,60	7,50
SH32		32/1	Majtas deg. rr.Shëngjin-Kune	Fundi i rruges (Porti, Rep.Marinës)	1,50	7,50
41	41_Ura e Bunës - Muriqan				13,90	
SH41		41/1	Ura Bunës	Zues	2,20	6,00
SH41		41/1	Zues	Oblikë	4,70	6,00
SH41		41/1	Oblikë	Muriqan	3,40	6,00
SH41		41/1	Muriqan	Dogana Muriqan	3,60	6,00

Në përgjithësi, sipas kushteve të kontratës, Kontraktuesi është përgjegjës për ekzekutimin:

- Punimet e rehabilitimit; e nevojshme për të sjellë rrugën drejt standardeve të paracaktuara
- Punimet e përmirësimit; duke synuar shtimin e karakteristikave të reja në Rrugë si përgjigje ndaj sigurisë apo trafikut të ri
- Aktivitetet e mirëmbajtjes periodike të projektuara për të shmangur degradimin e rrugëve (si skarifikimi, punime drenazhuese, riveshje me shtrese asfalti, etj)
- Mirëmbajtja rutinë- Aktivitetet për të ruajtur funksionin e rrugës (siç janë riparimet e gropave, pastrimi i kullimit, mbyllja e çarjeve, prerja e vegjetacionit etj)
- Punët e emergjencës janë gjithmonë të parapara për të korrigjuar dëmet e papritura që ndodhin si rezultat i fenomeneve të jashtëzakonshme natyrore dhe që ndikojnë në përdorimin normal të rrjetit rrugor, ose në sigurinë e përdoruesve.
- Zbatimi i masave parandaluese dhe zbutëse të përcaktuara në PMMS

3.3 Përshkrimi i rrugëve që përfshihen në Kontratë

SH1_Lezhe - Hani i Hotit

Përshkrim përgjithshëm	E gjithë rruga përshkruan rrugën Lezhë-Shkodër-Hani Hotit. Ajo është 77.88 km e gjatë, rrugë kryesore, duke paraqitur një xhiro të vetme me dy drejtime. Rruga është 77.88 km e gjatë dhe përfaqëson një nga rrugët më të rëndësishme të pjesës veriore të vendit. Ajo lidh qytetet e Lezhës, Shkodrës, Hani i Hotit (Kufiri në Malin e Zi). Ky korridor veri-jug përfaqëson boshtin kryesor që lidh Shqipërinë me kryeqytetin e Malit të Zi. Rruga kalon nëpër një terren të sheshtë, me trotuar që kërkon përgjithësisht mirëmbajtje periodike. Trafiku në këtë rrugë konsiderohet të jetë i moderuar (në rangun prej 5.000-10.000 AADT) në krahasim me rrugët e tjera në Shqipëri.
Trafiku	Konsiderohet të jetë i moderuar
Kushtet e shtrimit	Kërkon kryesisht mirëmbajtje periodike, por edhe punime të përmirësimit siç janë shënuar në tabelën 1 dhe 2
Drenazhimi	Mund të kërkojë punime të vogla rehabilitimi
Siguria	Përgjithësisht në gjendje të mjaftueshme
Mjedisi rrethues	Rruga nga Lezha në Shkodër - Hani i Hotit kalon nëpër një terren të sheshtë

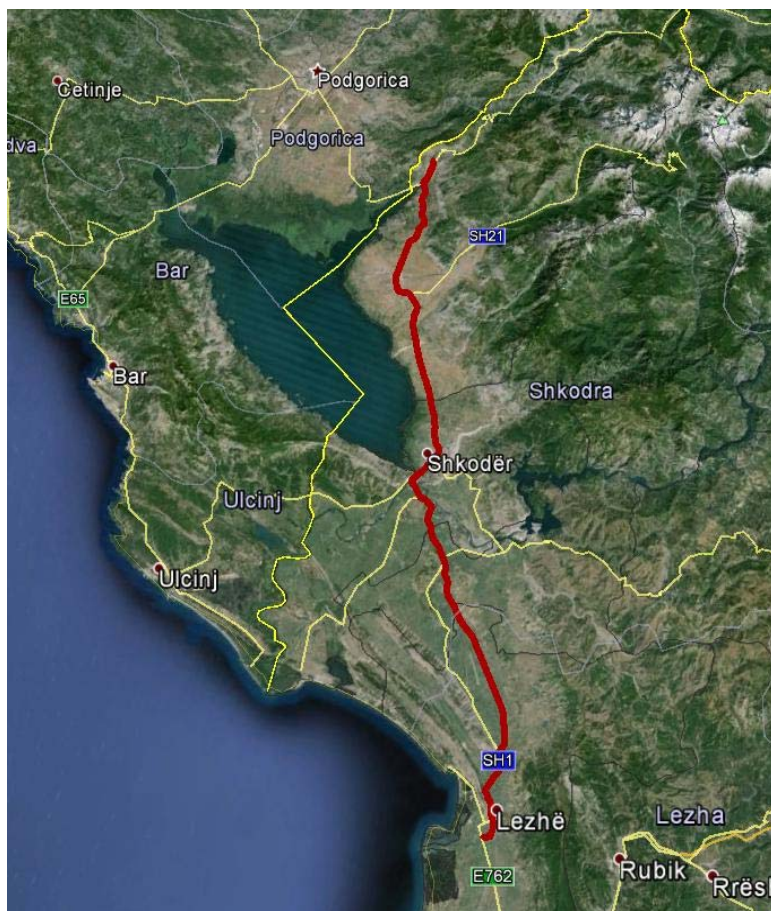

Figura 2 – Pamje ne Google e rrugës SH1_Lezhe-Han i Hotit

Rruga № 5. _Shkodër -Kukës (Morinë)

Përshkrim i përgjithshëm	Ajo është 138.41 km e gjatë duke paraqitur një rrugë me dy kalime me një karrexhatë të vetme. Rruga është 138.41 km e gjatë dhe është e ndarë në 14 pjesë, duke filluar nga Ura e Kirit (pranë Shkodrës) deri në kryqëzimin me autostradën A1 (Milot - Morinë) afër qytetit të Kukësit. Kalon nëpër një terren të pjerrët, malor me trotuar që kërkon punë rehabilituese dhe mirëmbajtje periodike. Mungesa e mirëmbajtjes së duhur shpesh ka çuar në bllokimin e pjesëve të rrugës për shkak të rënies së shkëmbinjve, mbeturinave të tokës, borës etj. Trafiku konsiderohet të jetë shumë i ulët (<1.000 AADT) për gjysmën e parë të rrugës dhe e ulët (nga 1.000-2.500 AADT) për pjesën e dytë të saj, krahasuar me rrugët e tjera në Shqipëri, si përdorues të rrugës shfrytëzoni A1 (Milot-Kukës-Morinë) të ndërtuara kohët e fundit.
Trafiku	Konsiderohet të jetë i ulët dhe në disa seksione shumë i ulët
Kushtet e shtrimit	Kërkon punë rehabilitimi, përmirësime dhe mirëmbajtje periodike
Drenazhi	Kërkon punime rehabilitimi, siç listohen në tabelën 1 dhe 2
Siguria	Në përgjithësi në gjendje të pamjaftueshme. Mungesë e vijëzimeve dhe e shenjave rrugore horizontale / vertikale (tabelave).
Mjedisi rrethues	Rruga malore, me kontrast shumë të fragmentuar. Kërkon mirëmbajtje të rëndë të dimrit

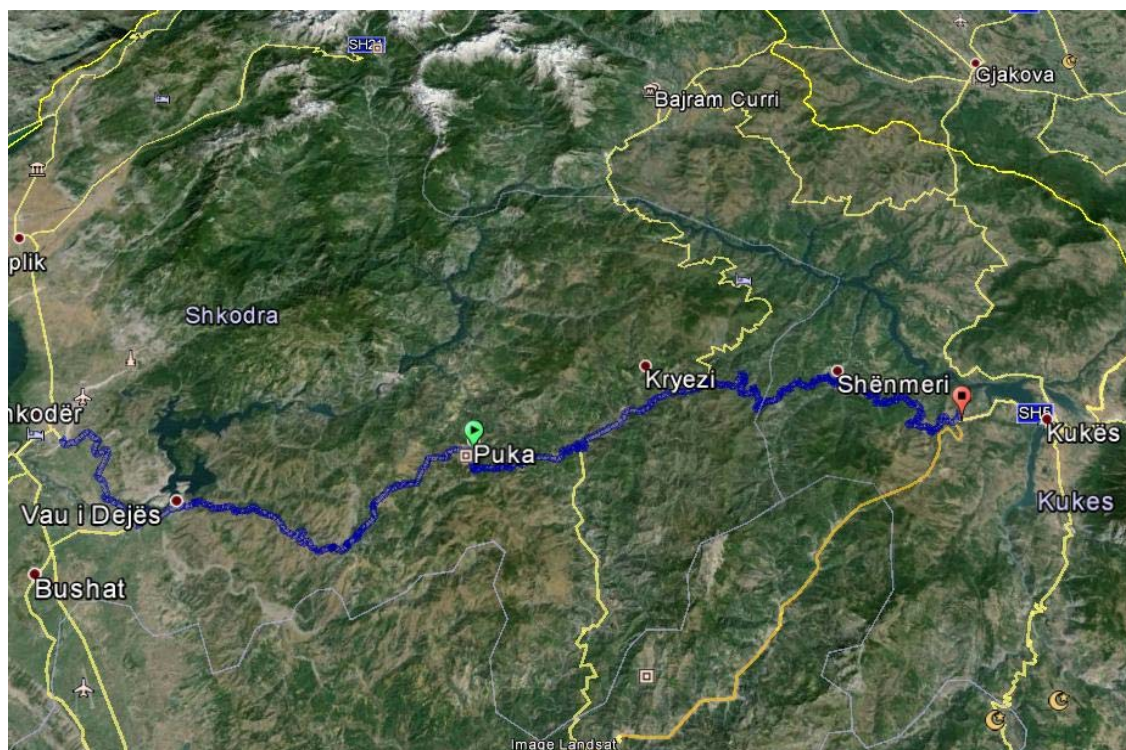

Figura 3 – Pamje në Google e rrugës nr.5 Shkoder – Kukës (Morinë)

Rruga Nr. 20 & 208. K/Hani i Hotit - Vermosh (Kufi)

Pershkrim i përgjithshëm	Kjo është një rrugë dytësore. Është një dy rrugë me një karrexhatë. Rruga fillon në kryqëzimin e SH1 me SH20 (K / Hani i Hotit) dhe vazhdon deri në fshatin Vermosh dhe kufirin me Malin e Zi, me një gjatësi të përgjithshme prej rreth 71 km. Ky segment kalon në një terren malor (lartësia mesatare rreth 650 m, lartësia maksimale rreth 1350 m). Pjesë të kësaj rruge janë ndërtuar kohët e fundit (K / Hani i Hotit - Tamare, Vermosh - Dogana / Kufi). Kjo rrugë e bën të arritshme një nga zonat më të bukura të Shqipërisë dhe siguron një qasje më të lehtë në qendrat urbane të rajonit. Rikonstruksioni i plotë i rrugëve do të shtrihet në fshatin turistik më të largët të Vermoshit, në veri të Shqipërisë, i njohur si një zonë alpine për shtresën e saj të dëborës (që zgjat deri në 100 ditë në vit), alpinizëm, ecje, speleologji, etj
Trafiku	Trafiku konsiderohet të jetë shumë i ulët (<1.000 AADT) në krahasim me rrugët e tjera në Shqipëri.
Kushtet e shtrimit	Rruga është e ndarë në seksione të ndryshme. Së pari (K / Hani i Hotit - Tamare) dhe seksioni i fundit (Vermosh - Dogana / Kufiri) janë ndërtuar kohët e fundit. Seksioni nga Tamare (km 0 + 000) deri në Km 14 + 700 është në ndërtim e sipër dhe pritet të përfundojë deri në fund të vitit 2015. Pjesa nga km 14 + 700 - km 29 + 700 pritet të përfundojë deri në fund të vitit 2016 .
Drenazhi	Mund të kërkojnë punë të vogla rehabilitimi pasi disa vepra rehabilitimi ishin programuar në një program aktual të rindërtimit të financuar nga FSHZH.
Siguria	Mund të kërkojnë punë të vogla rehabilitimi pasi disa vepra rehabilitimi ishin programuar në një program aktual të rindërtimit të financuar nga FSHZH.
Mjedisi rrethues	Ky segment gjendet në lumin Cemi në Selcë dhe zhvillohet pothuajse tërësisht në një terren malor.

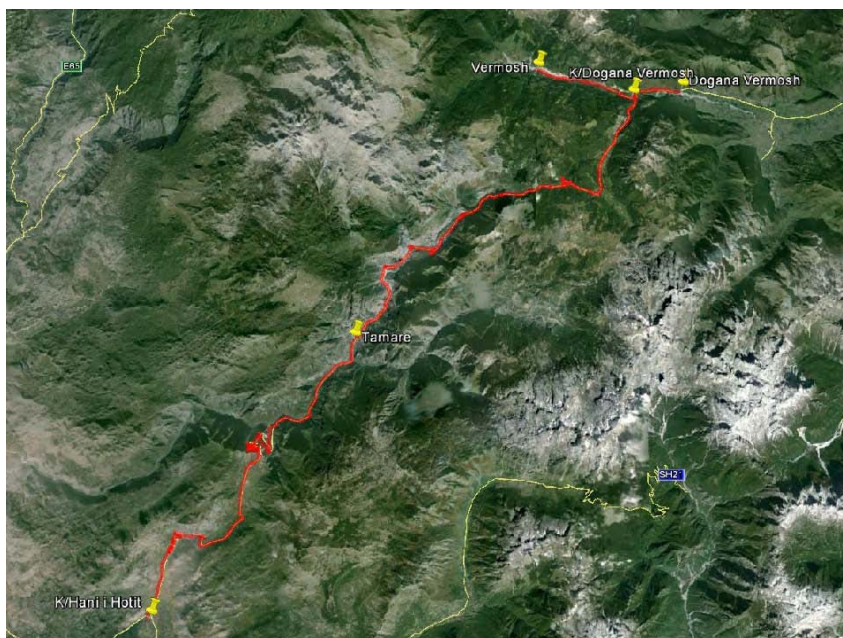

Figura 4 – Pamje nga Google e Rruges Nr. 20 & 208. K/Hani i Hotit - Vermosh (Kufi)

Rruga № 32._Lezhë - Shëngjin – Kune

Përshkrim përgjithshëm	i	Rruga Lezhë - Shëngjin - Kune ka një gjatësi të përgjithshme prej 11.4 km. Ajo ndahet në dy seksione. Kjo është një rrugë lokale. Është një dy rrugë me rrugë me dy drejtime me një karrexhatë të vetme. Seksioni i parë është 6.1 km, dhe fillon në kryqëzimin me SH1, duke kaluar nëpër një sipërfaqe bujqësore të sheshtë. Seksioni i dytë është 5.3 km i gjatë. Kjo rrugë siguron qasje në një nga zonat më interesante në bregdetin e Adriatikut. Rruga e re jo vetëm që do të lehtësojë qasjen në plazh, por gjithashtu do të nxisë zhvillimin e turizmit përgjatë vijës bregdetare nga Shëngjini në Kune. Është një rrugë turistike në një zonë të mbrojtur, prandaj kërkon vëmendje të veçantë gjatë aktiviteteve të mirëmbajtjes rutinë.
Trafiku		Trafiku në këtë rrugë konsiderohet relativisht i moderuar (në intervalin 1.000-2.500 AADT dhe në disa seksione 2.500-5.000) në krahasim me rrugët e tjera në Shqipëri.
Kushtet e shtrimit		Kërkon vepra rehabilitimi dhe përmirësimi, siç renditet në tabelën 1 dhe 2
Drenazhi		Mund të kërkojnë punë të vogla rehabilitimi
Siguria		Përgjithësisht në gjendje të mjaftueshme
Mjedisi rrethues		Zona bregdetare e sheshtë, seksioni i dytë i mbjellë me pisha

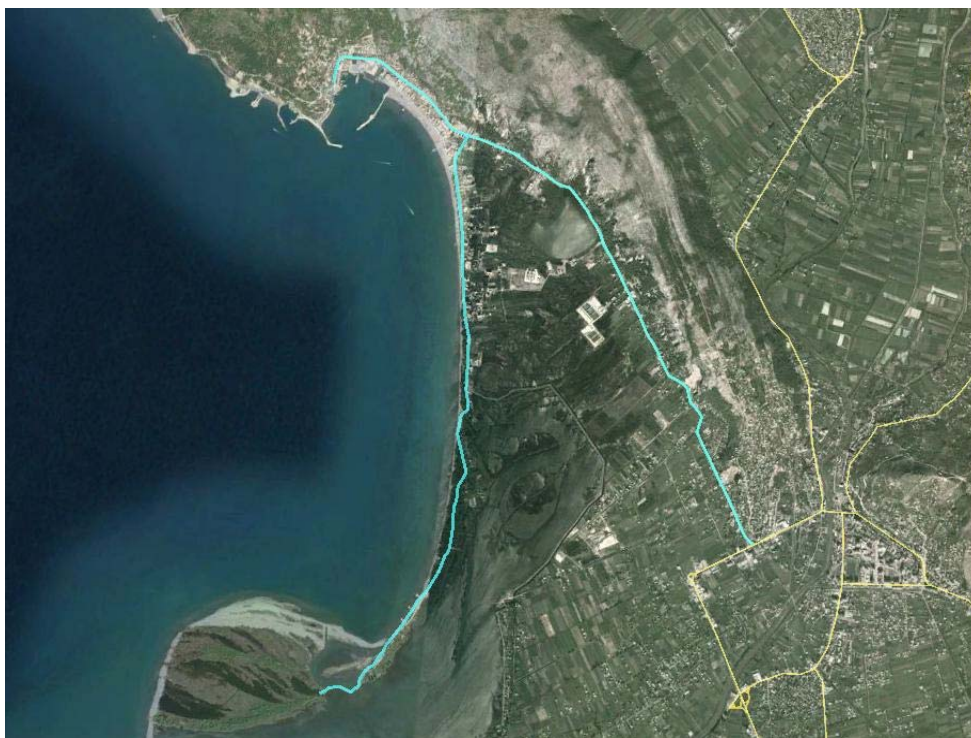

Figura 5 – Pamje nga Google e rruges № 32._Lezhë - Shëngjin – Kune

Rruga Nr. 41._Ura e Bunës - Muriqan

Përshkrim përgjithshëm	i	Rruga Ura e Bunës - Muriqan 13,9 km e gjatë, është distanca më e shkurtër që lidh Shqipërinë me Malin e Zi. Është një rrugë me dy kalime me një karrezhatë të vetme. Rruga ndodhet ndërmjet lumit Buna (dalja e Shkodrës) dhe Muriqanit (kufiri në Malin e Zi). Është 13.9 km i gjatë dhe mund të konsiderohet si një rrugë turistike, pasi lidh Shqipërinë me qytetet bregdetare të Malit të Zi (si Ulqini, Bar). Rruga kalon nëpër një terren të sheshtë, me trotuar që kërkon kryesisht punime rehabilitimi.
Trafiku		Trafiku në këtë rrugë konsiderohet relativisht i moderuar (në intervalin 2.500-5.000 AADT) në krahasim me rrugët e tjera në Shqipëri
Kushtet e shtrimit		Kërkon vepra rehabilitimi, siç renditet në tabelën 1 dhe 2
Drenazhi		Mund të kërkojnë punë të vogla rehabilitimi. Kërkon punë përmirësimi.
Siguria		Në përgjithësi në gjendje të pamjaftueshme. Mungesë e sinjalistikës rrugore Horizontale/Vertikale
Mjedisi Rrethues		Terren i sheshtë (nën malin e Taraboshit)

Figura 6 – Pamje nga Google view e rruges 41._Ura e Bunës - Muriqan

SH22.Hyrja e qytetit B. Curri - Qafë Morine (Kufi Doganë)

Përshkrim përgjithshëm	i	Rruga lidh qytetin Bajram Curri me Kosovën (Gjakovë). Është 16.66 km i gjatë, duke paraqitur një rrugë me dy kalime me një karrexhatë të vetme. Është një rrugë me dy kalime me një karrexhatë të vetme me kapacitet të ulët. Rruga kalon përmes zonave rurale, butësisht kodrina dhe shërbimet e mirëmbajtjes së dimrit janë të nevojshme.
Trafiku		Konsiderohet të jetë shumë i ulët Trafiku në këtë rrugë konsiderohet relativisht i ulët (<1.000 AADT) në krahasim me rrugët e tjera në Shqipëri. Vëllimi i trafikut pritet të rritet, për shkak të pikave turistike si Valbona dhe Theth (pranë qytetit Bajram Curri), të vizituara shumë nga turistët e Kosovës.
Kushtet e shtrimit		Kërkon kryesisht mirëmbajtjen rutinore
Drenazhi		Mund të kërkojnë punë të vogla rehabilitimi siç janë shënuar në tabelën 1 dhe 2
Siguria		Përgjithësisht në gjendje të mjaftueshme.
Mjedisi rrethues		Rurale, terren i butë që lëkundet. Kërkon mirëmbajtje dimërore.

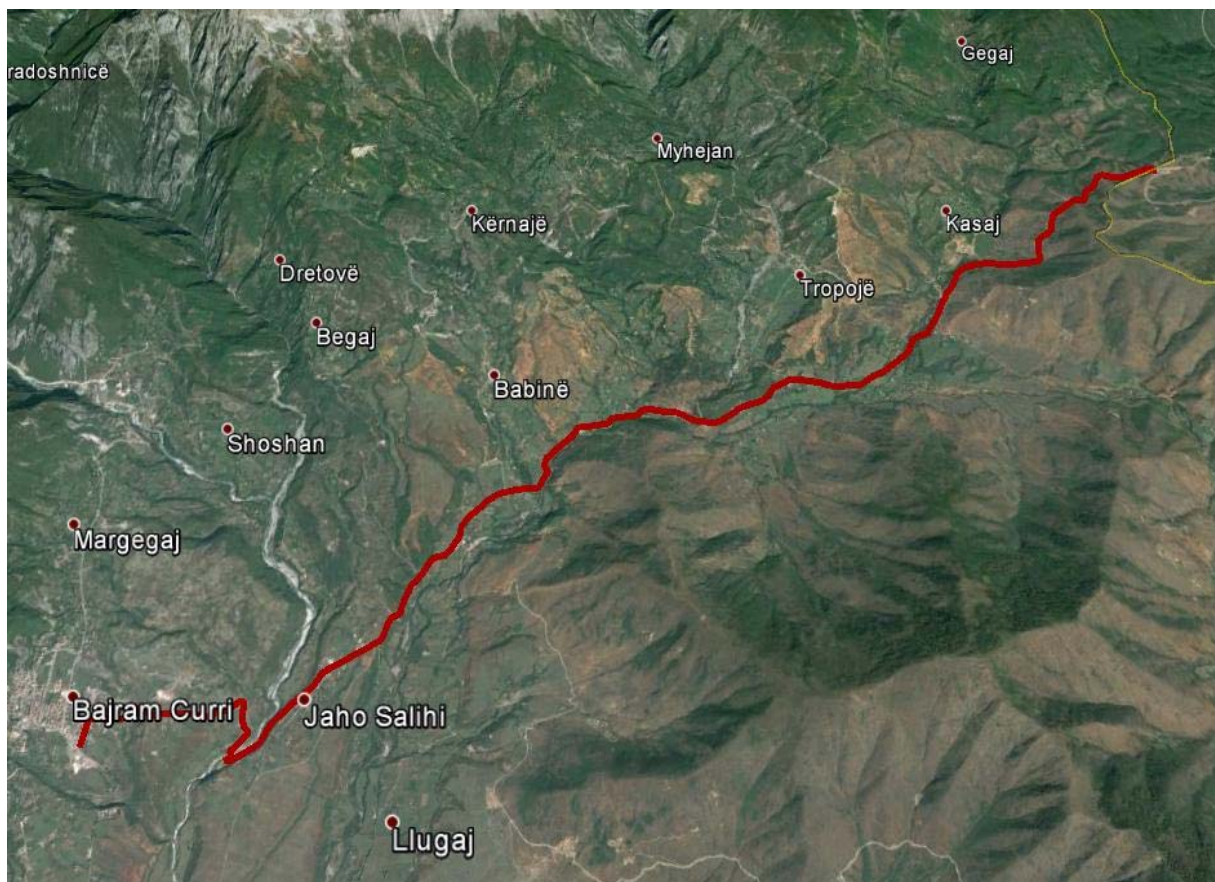

Figura 7 – Pamje nga Google vieë e rruges SH22.Hyrja e qytetit B. Curri - Qafë Morine (Kufi Doganë)

28_Melgushë (K/Rr.Nr.1) - Mjedë

Përshkrim përgjithshëm	i	Është një gjatësi 7.1 km, duke paraqitur një rrugë me dy kalime me një karrexhatë të vetme. Rruga fillon në rrugën kryesore SH1 (Tirane-Hani i Hotit) dhe përfundon pranë hyrjes në komunën Vau i Dejes. Shtrihet në fushat bujqësore në anën e majtë të lumit Drini.
Trafiku		Trafiku në këtë rrugë konsiderohet të jetë relativisht i ulët (në rangun prej 1.000-2.500 AADT) në krahasim me rrugët e tjera në Shqipëri.
Kushetet e shtrimit		Kërkon vepra rehabilitimi, siç renditet në tabelën 1 dhe 2
Dranazhi		Mund të kërkojnë punë të vogla rehabilitimi. Kërkon punë përmirësimi.
Siguria		Përgjithësisht në kushte të mjaftueshme. Mungese e sinjalistikës rrugore horizontale dhe vertikale.
Mjedisi rrethues		Terreni tërësisht bujqësor, i sheshtë

Figura 8– Pamje ne google e rrugës Nr. 28_Melgushë (K/Rr.Nr.1) - Mjedë

3.4 Tipi i punës dhe shërbimeve që do të kryhen

Kjo Kontratë A përfshin të gjitha punët fizike, aktivitetet dhe shërbimet e nevojshme për të sjellë rrugët / pjesët rrugore të kontratës në nivelin e paracaktuar të Shërbimeve dhe për t'i mbajtur ato dhe për t'i menaxhuar ato për kohëzgjatjen e kontratës. Përafërsisht, gjatësia e rrugëve të kontratës është 336.45 km.

Në këtë kontratë nivelet e shërbimit përcaktohen në lidhje me rëndësinë e rrugës në të gjithë rrjetin rrugor dhe vëllimin e trafikut. Kontraktuesi do të kryejë një sërë aktivitetesh (punime dhe shërbime) për të arritur dhe mbajtur nivelin e caktuar të shërbimit për përdoruesit e rrugës në rrjetin rrugor të kontratës, duke përfshirë.

Të gjitha Punët dhe Shërbimet që do të zbatohen sipas kësaj Kontrate janë grupuar në katër komponentët kryesorë në vijim:

- **Punimet e rehabilitimit** (Punimet e rehabilitimit të shtresave dhe punime të tjera përveç tyre)): Punimet kapitale të shtrimit përfshijnë: (a) punimet e rehabilitimit dhe (b) punimet periodike të mirëmbajtjes. Punime të tjera të rrugëve përfshijnë punime rehabilitimi për argjinaturë, prerje, drenazhim (tombino katrore, tombino rrethore dhe pusetat), mure mbajtëse, ura (gardhe dhe nyje zgjerimi), pajisje rrugore (sinjalistikë rrugore, shënjuar, post udhëzues dhe ndriçim).

Punimet e rehabilitimit përfshijnë punimet e rehabilitimit të shtresave, të cilat përfshijnë punimet e rehabilitimit dhe punimet periodike të mirëmbajtjes. Këto vepra kanë rezultuar nga analiza HDM4 dhe janë mbulesa asfaltike (40 ose 80mm). Punimet e konsideruara si punime rehabilitimi të do të ekzekutohen brenda vitit të parë të kontratës për të sjellë rrugën drejt standardit të mirëmbajtjes, ndërsa punët e mirëmbajtjes periodike shpërndahen brenda periudhës së kontratës (nga viti 2 deri në 4) dhe nuk do të ketë mirëmbajtje periodike në vitin 5 të periudhës së kontratës.

Ndërrhyrjet e specifikuar në tabelat I dhe II konsiderohen si punët minimale të kërkuara në mënyrë që seksionet rrugore / rrugore të arrijnë nivelin e paracaktuar të Shërbimeve. Megjithatë, është përgjegjësi e Kontraktuesit që të ndërmarrë një vlerësim të detajuar të kushteve të rrugës në kohën e përgatitjes së ofertave për të identifikuar dhe dorëzuar çmimin e ofertës në varësi të vendndodhjes dhe shtrirjes së punëve të veçanta të rehabilitimit që konsiderohen të nevojshme për të arritur nivelin e kërkuar të shërbimeve.

Punimet kapitale të shtrimit përbëhen nga punimet e rehabilitimit të shtresave dhe punimet e mirëmbajtjes së shtresave që përfshijnë dhe nuk janë të kufizuara në këto:

- shtresë asfaltike prej 40 mm në gjerësinë e përgjithshme të rrugës
- shtresë asfaltike prej 80 mm në gjerësinë e përgjithshme të rrugës

Punimet ne rruge nga ndyshim nga punimet e rehabilitimit, perfshijne por pa u kufizuar, punimet si me poshte:

- Ndertimi ose rikonstruksioni ose riparimi i sistemeve te drenazhimit duke perfshire tombinot dhe kanalet (p.sh. kanalet e kullimit ne toke/kanalet e veshur me beton, riparim/riveshje e kanaleve ne toke dhe atyre ne betone, riparim dhe riberje e tombinove katrore dhe tombinove rrethore, riparim i tombinove rrethore/katrore.
- Riparimi i erozioneve dhe rrëshqitjeve të tokës (dmth. Riformim i pjerrësisë së prerjes në tokë / shkëmb)
- Punime gjermimi: Rindërtimi / ndërtimi i argjinaturave, shpatulla "riparimi"
- Riparimi i urave (dmth zëvendësimi i nyjeve të zgjerimit, vendosja / zëvendësimi i guardrelave të sigurisë së urës)
- Ndërtimi ose rindërtimi ose riparimi i Muret Mbajtëse [dmth. ndërtimi i murit të ri mbajtës, riorcim i murit ekzistues të betonit/murit të betonit të armuar, riparimet në muret ekzistuese të mbajtjes (muraturë, beton dhe beton të përforcuar
- Ndërtimi ose rikonstruksioni ose riparimi i punimeve gjeoteknike (p.sh. stabilizimi i pjerrësisë duke përdorur gabionet
- Instalimi / Riparimi i guardrelave dhe karakteristikave të tjera të sigurisë rrugore (p.sh. të reja / zëvendësuese
- Guardrela çeliku, sinjalistikë rrugore horizontale, guardrela, delineatore, sinjalistike rrugore vertikale. Duhet të vihet re se përdorimi i materialeve pikturuese termoplastike reflektuese për të gjitha linjat në rrjetin primar dhe në vijën qendrore të rrjetit dytësor primar sipas standardeve evropiane është i detyrueshëm.
- Instalim/Riparim i defekteve elktromekanike (p.sh zëvendësimi i llampave te ndiçimit.

Për secilën prej punëve të lartpërmendura të rehabilitimit, të gjitha materialet dhe artikujt e punës, nëse kërkohet, do të jenë në përputhje me standardet e miratuara të cilësisë të rënë dakord me Konsulentin Monitorues.

Për shembull, mbulesa asfaltike 40 ose 80 mm përfshinë, por nuk kufizohet në të gjitha punimet përgatitore (p.sh. frezimi në thellësi të mjaftueshme, pastrimin e sipërfaqes, duke aplikuar shtresë bituminoze) përveç shtresës së re bituminoze në përputhje me projektin e detajuar dhe standardet e cilësisë të aprovuara nga Konsulenti Monitorues si dhe çdo punë pasuese e nevojshme (p.sh. vijëzimi i rrugës) dhe të gjitha punimet e nevojshme për devijim / mbrojtje të trafikut gjatë realizimit të punimeve të ndërtimit.

Kontraktori në fillim të kontratës do të kryejë një studim të detajuar të kushteve fillestare të rrugëve (duke përfshirë një vlerësim të gjëndjes së shtresave rrugore, inspektimet, testimet) e seksioneve rrugore sipas kësaj kontrate, me qëllim të përcaktimit të kushteve të rrugës dhe mbledhjes së të dhënave të nevojshme për përpunimin e dizenjot e tij të hollësishme dhe caktimin e punimeve të kërkuara. Studimi i hollësishëm duhet të përfshijë gjendjen vizuale, si dhe IRI (sipas udhëzimeve të BB) dhe matjet e forcës së shtresave asfaltike rrugore.

➤ **Punimet e përmirësimit:**

Punimet e përmirësimit siç thuhet janë të referuara kryesisht në punët e nevojshme për të përmirësuar sigurinë në rrugë. Sipas studimit, i kryer në vitin 2014, janë identifikuar zona të shumta ku duhet të ndërmerren ndërhyrje të menjëhershme për të zbutur efektin negative të kushteve të sigurisë.

Çështjet më të zakonshme që lidhen me sigurinë në rrugë të identifikuar në rrjetin rrugor ishin:

- Mungesa e standardeve bashkëkohore të projektimit të rrugëve
- Vijëzimet dhe sinjalistika rrugore nuk janë të kënaqshme, madje edhe në disa rrugë të ndërtuara kohët e fundit
- Dëmtim i sinjalistikës ekzistuese dhe guardrelave
- Akses i papërshtatshëm ose i paautorizuar i rrugëve dytësore ose private që intersektojnë rrugën kryesore.
- Distancat e çdo lloji ndërtimi, nga zona e kufizuese e rruges nuk respektohen dhe nuk mbahen.
- Prezenca e aktiviteteve të paautorizuara përgjate rrugës dhe në pjesët anësore sinjalistika vertikale është e mbuluar nga tabelat e mëdha reklamuese dhe nga pemët.
- Mungesë e projekteve të përshatatshme dhe pajisjeve që normalizojnë trafikun në zonat urbane si: mungesë e vijave të bardha, mungesë e kalimit të këmbësorve, ishujt e strehimit (sidomos pranë shkollave, etj.)
- Mungesa e stacioneve të autobusëve për transportin interurban
- Mungesa e rrugëve të shërbimit (paralel me ato kryesore), të cilat duhet të mbledhin rrugët lokale ekzistuese në kryqëzimet kryesore
- Asnjë ndriçim rrugor dhe semaforë në kryqëzime
- Mungesa e korsi dedikuar për automjete bujqësore, motoçikleta me motor, biçikleta etj., të cilat janë të detyruara të shfrytëzojnë korsinë kryesore

Të gjitha Punët e Përmirësimit duhet të ekzekutohen brenda vitit të parë të kontratës. Nën komponentin "Punët përmirësuese" në këtë kontratë specifike, përfshini ndërhyrjet e mëposhtme të propozuara për përmirësimin e kushteve të sigurisë në pjesët e rrjetit rrugor të mbuluar nën kontratën A.

Punimet e përmirësimit përfshijnë hartimin dhe zbatimin e aktiviteteve minimale që kërkohen për përmirësimin e sigurisë rrugore në përputhje me standardet mbizotëruese të të gjitha aseteve rrugore, duke përfshirë shenja rrugore, shenja rrugore, shtigje këmbësorësh dhe korsi shërbimi. Në rast se zgjerimi i trotuarit rrugor konsiderohet i nevojshëm, punimet e kërkuara të përmirësimit duhet të dizajnohen dhe zbatohen në përputhje me kërkesat minimale të sistemit ekzistues të klasifikimit të rrugëve, llojit të kategorisë së rrugës dhe vëllimit të trafikut të rrugës përkatëse.

Zona Urbane: Ky lloj i Ndërhyrjes përqendrohet kryesisht në përmirësimin e pjesëve të Zonës Urbane në aspektin e sigurisë së këmbësorëve dhe përfshin pa u kufizuar në këto punë: ndërtimi i ishujve të strehimit, sinjalistikë horizontale, kalimi i këmbësorëve, sinjalistikë rruge vertikale klasa 2, sinjalistikë informuese klasa 2, riveshje dhe risistemim i pusetave, ulluqeve (te cilat mund të kërkojnë të lidhen me sistemin e drenazhimit, tej.

Kryqëzimi i thjeshtë: Kjo lloj ndërhyrje përqendrohet kryesisht në përmirësimin e një kryqëzimi ekzistues në kuptimin e sinjalistikës dhe përfshin pa u kufizuar këto punime: sinjalistikën e trafikut klasa 2, sinjalistika informuese, sinjalistika horizontale, tabelat drejtuese, guardrelat, barrierat e zhurmës, etj.

Kryqëzimet e Mëdha: Kjo lloj ndërhyrje mund të kërkojë rindërtimin e plotë të të gjithë kryqëzimit dhe pa u kufizuar në këto punime: punimet gërmimi në tokë, punimet e ndërtimit të trotuareve, ndërtimi i korsieve të dedikuara, shtyllave, ishujve, horizontale dhe vertikale (sinjalitike e trafikut rrugor klasa 2, Tabela informative klasë 2, vijëzime te rrugës, tabelat e qarkullimit klasës 2), Guardrelat, Zhurmëshuesit, etj

Punimet e përshkruara më sipër për llojin e ndërhyrjes janë orjentuese dhe Kontraktori do të përpunojë projektin e detajuar në bazë të tipit të tyre për secilën nga ndërhyrjet e kërkuara para ekzekutimit të punimeve. Ndryshimi në llojin e ndërhyrjeve ose punimeve të specifikuar sipas llojit të ndërhyrjes mund të propozohet bazuar në rezultatet e projekteve të detajuara. Çdo ndryshim i tillë mund të pranohet vetëm pas miratimit të Punëdhënësit dhe me kusht që Shuma Totale për Punët e Përmirësimit të mbetet e pandryshuar.

Në tabelën e mëposhtme janë dhënë Rrugët dhe zonat ku janë paraparë ndërhyrje të tilla për Kontratën A.

Nga kontraktori do të përgatitet një PMM specifik dhe do të dorëzohet paraprakisht në ARRSH para se të fillojnë punimet që lidhen me punimet e përmirësimit në të gjitha kryqëzimet e mëdha. Nëse punimet që do të ekzekutohen përfshijnë kërkesa shtesë për token, shpronësimi duhet të bëhet përpara se të fillojë ndonjë punë përmirësimi në këto kryqëzime të mëdha. ARRSH do të njoftohet paraprakisht se të gjitha këto veprime (miratimi i PMM i posaçëm, shpronësimi nëse kërkohet dhe dëgjesa publike).

Tabla 3 – Vendndodhja e punimeve përmirësuese

A/A	VENDNDODHJA	SEGMENTI	TIPI I NDËRHRYJES
SHKODER - MURRIQAN			
1	Zus , minimumi Gjatësia e Zonës Urbane e cila duhet të përmirësohet në aspektin e Sigurisë 150m	0 +500 nga fillimi i seksionit Shkoder (150 m nga fshati ZUS)	Zone Urbane
2	Oblike , gjatësia minimale e Zonës Urbane e cila duhet të përmirësohet në aspektin e sigurisë 200 metra	3,5 km nga fashti ZUSE ne Fshatin Oblike	Zone Urbane

3	Obot , gjatësia minimale e Zonës Urbane e cila duhet të përmirësohet në aspektin e sigurisë 100m	900 m nga fshati Oblike tek fshati Obot	Zone Urbane
4	Murriqan , gjatësia minimale e Zonës Urbane e cila duhet të përmirësohet në aspektin e sigurisë 200m	3,00 km nga fshati Oblike deri tek Fshati Village Murriqan	Zone Urbane
LEZHE – SHKODER			
1	Dalje Lezhe - Shkoder gjatësia minimale e zonës urbane e cila duhet të përmirësohet në aspektin e sigurisë 500m	Dale Lezhe (Starting point 0+000)	Zone Urbane
2	Balldre gjatësia minimale e zonës urbane e cila duhet të përmirësohet në aspektin e sigurisë 200m	5+000	Zone Urbane
3	17 Kryqëzim i thjeshtë		
3-1	Kryqëzim i thjeshtë në Balldre - Raboshte	4+900	Simple Inters.
3-2	Kryqëzim i thjeshtë në Balldre (Kakariq - Gocaj) Nr1	7+000	"
3-3	Kryqëzim i thjeshtë në Balldre (Kakariq - Gocaj) Nr2	7+100	"
3-4	Kryqëzim i thjeshtë në Piraj	9+600	"
3-5	Kryqëzim i thjeshtë në Kallmet	9+800	"
3-6	Kryqëzim i thjeshtë në Blinisht	11+000	"
3-7	Kryqëzim i thjeshtë në Gjader - Kodhel	14+100	"
3-8	Kryqëzim i thjeshtë në Dajc - Gjader Nr1	16+400	"
3-9	Kryqëzim i thjeshtë në Dajc Nr2	17+200	"
3-10	Kryqëzim i thjeshtë në Mabe Nr 1	20+600	"
3-11	Kryqëzim i thjeshtë në Mabe Nr 2	20+600	"
3-12	Kryqëzim i thjeshtë në Pacram	20+800	"
3-13	Kryqëzim i thjeshtë në Plezhe	23+800	"
3-14	Kryqëzim i thjeshtë në Meglushe	27+600	"
3-15	Kryqëzim i thjeshtë në Kozmaq	28+400	"
3-16	Kryqëzim i thjeshtë në Berdice	29+500	"
3-17	Kryqëzim i thjeshtë në Velipoje	32+600	"
4	Kryqëzim i madh në Bushat	25+400	Kryqëzim i madh
5	Kryqëzim i madh në Beltoje	29+700	Kryqëzim i madh
6	Kryqëzim i madh në Vau Dejes	29+700	Kryqëzim i madh
7	Kryqëzim i madh tek Fabrika e Çimentos	6+600 (Kryqëzimi Gjader)	Kryqëzim i madh

- **Shërbimet e performancës së rrjetit rrugor. Ka të bëjë me Performancën në Procesin e Mirëmbajtjes** së rrjetit rrugor që përbëhen nga Punët dhe Shërbimet e Mirëmbajtjes Rutinore që do të kryhen nga Kontraktori për të arritur standardet e performancës rrugore të përcaktuara nga Nivelet e Shërbimit të përfshira në këto Specifikime dhe të gjitha aktivitetet që lidhen me menaxhimin dhe auditimin

e kontratës rrugore masat e performancës që nga fillimi i kontratës deri në fund të saj.

Shërbimet e Performancës së Rrjetit Rrugor përfshijnë: i) të gjitha punët e mirëmbajtjes rutinore që përbëhen nga të gjitha ndërhyrjet në Rrugët që duhet të kryhen në mënyrë të rregullt nga Kontraktuesi për të arritur objektivin, atë të ruajtjes së Niveleve të Shërbimit të përcaktuara për rrugët e kontratës dhe ii) të gjitha aktivitetet e tjera që lidhen me menaxhimin dhe auditimin (përmes inspektimeve dhe anketimeve) të masave të performancës që nga fillimi i kontratës dhe gjatë tërë kohëzgjatjes së saj. Mirëmbajtja e rrjetit ekzistues dhe e të gjitha punëve ndërtimore të përfunduara përbën një komponentë kritike të kësaj kontrate. Punët e Mirëmbajtjes për të gjitha Rrugët e Shtrëna mbulojnë mirëmbajtjen gjatë gjithë vitit duke përfshirë Mirëmbajtjen e Dimrit.

Mirëmbajtja periodike - punët e ndërmarra për të ruajtur integritetin strukturor të rrugës duke ruajtur nivelin e shërbimit të rrugëve në drejtim të cilësisë, rehatisë dhe sigurisë nëpërmjet ndërhyrjeve të rregullta të një natyre periodike. Për këtë kontratë specifike këto veprime janë të kufizuara në shtresat e asfaltit, të cilat kryhen në përgjigje të përkeqësimit të matur në gjendjen e rrugës. Punimet periodike priten të kryhen në intervale të rregullta, por relativisht të gjata.

Mirëmbajtja Rutinë, punimet përfshijnë por nuk kufizohen si më poshtë:

- Ruajtja e trafikut sipas Planit të miratuar të Menaxhimit të Trafikut
- Riparimi i defekteve të rrugës (p.sh. gropat, rrotullimi, prerja, plasaritje në asfalt, shesh pushimet)
- Mirëmbajtje e bankinave, vegjetacionit, kryqëzimeve, Maintenance of Shoulder, verge, intersections, kryqëzimet me rrugë të tjera, rrethrotullime, mbikalime dhe zona të tjera të sipërfaqes rrugore.
- Pune riparuese në bankina dhe skrapate
- Pastrimi i sistemeve të drenazhimit, mirëmbajtje dhe riparim
- Mirëmbajtje e urave dhe strukturave të tjera (p.sh. muret mbajtës)
- Përgjigje në situatë Emergjente si rezultat i fatkeqësive natyrore dhe incidenteve të trafikut.
- Pastrimi i rrugës dhe zhvendosja e copave dhe mbetjeve
- Kontrolli i vegjetacionit
- Pastrimi dhe mirëmbajtja e sinjalistikës rrugore dhe vijëzimeve
- Mirëmbajtje dimërore

Mirëmbajtja e dimrit duhet të jetë e zbatueshme për të gjitha seksionet rrugore. Është detyrimi i Kontraktuesit për të mbuluar kërkesat për mirëmbajtjen e dimrit në të gjitha seksionet rrugore, duke identifikuar zonat me rrezik të lartë. Paralelisht, Kontraktuesi do të kryejë të gjitha aktivitetet menaxheriale, monitoruese dhe kontrolluese që sigurojnë një përputhshmëri proaktive me kërkesat e kontratës.

Kontraktuesi do të themelojë Njësinë e Vetë Kontrollit, me qëllim të monitorimit, inspektimit dhe raportimit të kërkesave të përputhshmërisë së kontratës dhe performancës.

Në secilën prej Kontratave, niveli i Shërbimit bazohet në rëndësinë e rrugës në të gjithë rrjetin rrugor dhe në vëllimin e trafikut (shih Tabelën).

Punimet e mirëmbajtjes rutinore do të kryera në baza të rregullta për të ruajtur gjendjen bazë dhe funksionalitetin e rrjetit rrugor. Ato të quajtura shërbime të performancës së rrjetit dhe aktivitete e lidhura me performancën e rrjetit: korrëgjimin e defekteve të asfaltit, mirëmbajtjen e bankinave dhe bordurave, mirëmbajtjen e drenazhimit, mirëmbajtjen rutinore për ura dhe struktura, mirëmbajtjen e pemëve dhe skrapateve, mirëmbajtjen e sinjalistikës dhe vijëzimeve, kontrollin e vegjetacionit, heqjen e plehrave dhe mbeturinave, burime të përshtatshme për t'iu përgjigjur të gjitha incidenteve të paplanifikuara të cilat mund të shkaktojnë pengim të fluksit normal të trafikut në rrugë p.sh. aksident rrugor, përmbajtje, derdhje të naftës etj.) dhe mirëmbajtjen e dimërore.

<i>Tabla 4 - Nivelet e shërbimeve për Punët Përmirësuese shtresa dhe punimet e tjera (përveç atyre të shtresave)</i>				
RRUGA Pika e Fillimit - Pika e Mbarimit		Gjatësia e Seksionit të Kontratës (km)	Shkalla Aktuale e Qarkullimit Mesatar Mujor	Niveli i Shërbimeve (Mjaftueshëm, Mirë, Shumë i Mirë)
1 Tiranë - Hani i Hotit (e re)		77,88		
Lezhë (dalja e Urës mbi lumin Drin)	Balldre	4,40	5000-10000	Shume i mirë
Balldre	K/Bisht Jugë	1,90	5000-10000	Shume i mirë
K/Bisht Jugë	Useku, kufiri me Shkodrën	16,40	5000-10000	Shume i mirë
Useku, kufiri me Shkodrën	Krye Bushat	5,00	5000-10000	Shume i mirë
Krye Bushat	Ura e Bahcallëkut	9,00	5000-10000	Shume i mirë
Ura e Bahcallëkut	Shkodër (K/Dobrac)	5,58	5000-10000	Shume i mirë
Shkodër (K/Dobrac)	Hani i Hotit	35,60	2500-5000	Shume i mirë
5_Shkodër -Kukës		138,41		
Ura Kirit	Guri i Zi	6,50	<1000	Mjaftueshëm
Guri i Zi	Ura Spatharë	6,50	<1000	Mjaftueshëm
Ura Spatharë	Mjedë	3,20	<1000	Mjaftueshëm
Mjedë	Laç Vau Dejës	2,50	<1000	Mjaftueshëm
Laç Vau Dejës	Qafë Qelë	12,10	<1000	Mjaftueshëm
Qafë Qelë	Pukë	28,00	<1000	Mjaftueshëm
Pukë	Kryqëzim Hadroj	15,00	1000-2500	Mirë

Kryqëzim Hadroj	Fushë-Arrëz	5,00	1000-2500	Mirë
Fushë-Arrëz	Kryqëzim Qafë Mali	10,00	1000-2500	Mirë
Kryqëzim Qafë Mali	Qafë Shllak	14,00	1000-2500	Mirë
Qafë Shllak	Qendër Shumri	10,90	1000-2500	Mirë

Niveli i shërbimeve për punët e shtrimit dhe punimet në rrugë

RRUGA Pika e Fillimit - Pika e Mbarimit		Gjatësia e Seksionit të Kontratës (km)	Shkalla Aktuale e Qarkullimit Mesatar Mujor	Niveli i Shërbimeve (Mjaftueshëm, Mirë, Shumë i Mirë)
Qendër Shumri	Thirrë	5,84	1000-2500	Mirë
Thirrë	Fshati Kalimash	8,20	1000-2500	Mirë
Fshati Kalimash	Nyja Fushe Dukagjin	10,67	1000-2500	Mirë
20_K/Hani i Hotit - Tamarë -		32,60		
K/Hani Hotit, nënkallim	Hot (Qendër)	3,20	<1000	Mirë
Hot (Qendër)	Rapsha	11,60	<1000	Mirë
Rapsha	Degëzimi Broje	16,30	<1000	Mirë
Degëzimi Broje	Tamarë	1,50	<1000	Mirë
32_Lezhë - Shëngjin -		6,10		
Deg.superst.-Shëngjin	Fillimi i Knadhes	3,00	2500-5000	Shume i mirë
Fillimi i Knadhes	Majtas deg. rr.Shëngjin-Kune	1,60	1000-2500	Mirë
Majtas deg. rr.Shëngjin-Kune	Fundi i rruges (Porti, Rep.Marinës)	1,50	1000-2500	Mirë
41_Ura e Bunës - Muriqan		13,90		
Ura Bunës	Zues	2,20	2500-5000	Shume i mirë
Zues	Oblikë	4,70	2500-5000	Shume i mirë
Oblikë	Muriqan	3,40	2500-5000	Shume i mirë
Muriqan	Dogana Muriqan	3,60	2500-5000	Shume i mirë
28_Melgushë (K/Rr.Nr.1) - Mjedë		7,10		
K/Bushat (Melgushë K/Rr.Nr.1)	Mjedë (degëzim Shkodër)	7,10	1000-2500	Mirë

Niveli i shërbimeve të lartpërmendura janë gjithashtu ato që duhet të arrihen kur rehabilitimi dhe punimet e Përmirësimit janë përfunduar.

Shërbimet e performancës së rrjetit do të sigurohen për periudhën kohore të parashikuar në tabelën 5 më poshtë:

Tabla 5 – Punimet përmirësuese

RRUGA Pika e Fillimit - Pika e Përfundimit	km	Kohëzgjatja e Shërbimit të Performancës së Rrjetit (Muaj)
1_Tiranë - Hani i Hotit (e re)	77.88	Kohëzgjatja (muaj)
Lezhë (dalja e Urës mbi lumin Drin)-Balldre	4.4	60
Balldre-K/Bisht Jugë	1.9	60
K/Bisht Jugë-Useku, kufiri me Shkodrën	16.4	60
Useku, kufiri me Shkodrën-Krye Bushat	5	60
Krye Bushat-Ura e Bahcallëkut	9	60
Ura e Bahcallëkut-Shkodër (K/Dobrac)	5.58	60
Shkodër (K/Dobrac)-Hani i Hotit	35.6	60
5_Shkodër -Kukës	138.41	
Ura Kirit- Guri i Zi	6.5	60
Guri i Zi- Ura Spatharë	6.5	60
Ura Spatharë- Mjedë	3.2	60
Mjedë- Laç Vau Dejës	2.5	60
Laç Vau Dejës- Qafë Qelë	12.1	60
Qafë Qelë- Pukë	28	60
Pukë- Kryqëzim Hadroj	15	60
Kryqëzim Hadroj- Fushë-Arrëz	5	60
Fushë-Arrëz- Kryqëzim Qafë Mali	10	60
Kryqëzim Qafë Mali- Qafë Shllak	14	60
Qafë Shllak-Qendër Shumri	10.9	60
Qendër Shumri- Thirrë	5.84	60
Thirrë- Fshati Kalimash	8.2	60
Fshati Kalimash- Nyja Fushe Dukagjin	10.67	60
20_K/Hani i Hotit - Tamarë	32.6	

K/Hani Hotit, nënkallim- Hot (Qendër)	3.2	60
Hot (Qendër)- Rapsha	11.6	60
Rapsha- Degëzim Broje	16.3	60
Degëzim Broje- Tamarë	1.5	51
32_Lezhë - Shëngjin -	6.1	
Deg.superst.-Shëngjin- Fillimi i Knadhes	3	60
Fillimi i Knadhes- Majtas deg. rr.Shëngjin-Kune	1.6	60
Majtas deg. rr.Shëngjin-Kune- Fundi i rruges (Porti,Rep.Marinës)	1.5	60
41_Ura e Bunës - Muriqan	13.9	
Ura Bunës- Zues	2.2	60
Zues- Oblikë	4.7	60
Oblikë- Muriqan	3.4	60
Muriqan- Dogana Muriqan	3.6	60
28_Melgushë (K/Rr.Nr.1) -Mjedë	7.1	
K/Bushat (Melgushë K/Rr.Nr.1) – Mjedë (degëzimi Shkodër)	7.1	60

- **Punimet e emergjencës:** konsistojnë në aktivitete që nevojiten për te rivendosur rrugët dhe për të rindërtuar strukturën e tyre brenda gjërësisë së rrugës e cila është demëtuar për shkak të fenomeneve natyrore siç specifikohet më tej në specifikimet e kontratës (dmth stuhitë e forta, përmbytjet dhe tërmetet).

"Punët e emergjencës" synojnë të rehabilitojnë dëmtimet rrugore që vijnë si rezultat i fenomeneve natyrore të paparashikuara (domethënë kushteve ekstreme të motit) sa herë që udhëzohen. Kontraktori, gjatë zbatimit të kontratës mund të jetë e nevojshëm për të ndërmarrë punë të tilla për të riparuar dëmet në rrugë të shaktuara drejtpërdrejt nga fenomenet e paparashikuara natyrore që ndodhin në Zonën e Kontratës ose diku tjetër (brenda të Drejtës së Rrugës¹), por me ndikim të drejtpërdrejtë në rrjetin rrugor.

Punët e emergjencës mund të përfshijnë incidente të tjera të paparashikuara që mund të ndodhin në rrjet. Përkufizimi i "fenomeneve natyrore të paparashikuara" (çdo operacion i forcave të natyrës kundër të cilit një kontraktor me përvojë nuk mund të pranojë me arsye që të merreshin masa paraprake me pasoja të paparashikueshme që ndodhin në zonën e rrugëve ose gjetkë (brenda të Drejtës së Rrugës¹).

¹ E drejta e Rrugës - E drejta e rrugës është Gjërësia e Rrugës me të gjithë elementët e saj. E drejta e rrugës është një lloj shërbimi i dhënë ose rezervuar mbi tokën për qëllime të transportit, kjo mund të jetë për një autostradë etj. Një e drejtë e rrugës është e rezervuar për qëllime të mirëmbajtjes ose zgjerimit të shërbimeve ekzistuese me të drejtën e rrugës.

së Rrugës) por me ndikim të drejtpërdrejtë në rrjetin rrugor, p.sh. përmbytjet, tërmetet dhe të ngjashme, duke përjashtuar veprimtarinë e drejtpërdrejtë të kushteve klimatike) jepet së bashku me Procedurën për Kërkimin e Punëve Emergjente, Parashikimi i Punëve të Emergjencave, Detyrimet e Kontraktuesit gjatë Emergjencave dhe Punët Emergjente, demtimet e bëra nga "Fenomeni Natyror i Paparashikuar".

Punimet emergjente duhet të ekzekutohen brenda zonës së kontratës, pasi përkufizimi "brenda të drejtës së rrugës" përfshin jo vetëm sipërfaqen e shfrytëzuar nga përdoruesit e rrugës, por edhe zonën afër rrugës që shërben për mirëmbajtje dhe siguri në rrugë.

Punimet e emergjencës duhet të ekzekutohen pas një "Rendi të Punës" përkatëse të lëshuar nga Menaxheri i Projektit ose Konsulenti Monitorues.

3.5 Organizimi për Kontratën A

Kjo deklaratë e politikave është përpiluar në përputhje me objektivat e Kontraktorit JV "GECI" Sh.p.k. dhe "BIOLIAP ATEVE" Ltd për kujdesin dhe sigurinë që kanë të bëjnë me mjedisin, si dhe detyrimet kontraktuale dhe është hartuar për të demonstruar angazhimin e Kontraktuesit për të promovuar standardet e nevojshme për sigurinë dhe mbrojtjen e mjedisit për kohëzgjatjen e Projektit.

3.5.1 Personeli i Kontraktorit

Secili person i punësuar në Projekt ka të detyrueshme për t'u njohur me PMMS dhe për t'u kujdesur për sigurinë e mjedisit që mund të preken nga veprimet ose mosveprimet e tyre në punë.

I gjithë personeli duhet t'i kushtojë vëmendje përdorimit të pajisjes së duhur të sigurisë dhe të përdorë pajisjet përkatëse të sigurisë.

I gjithë personeli do të njoftojë çdo aksident dhe dëmtim të pronës ose pajisjeve tek mbikëqyrësi i tyre i menjëhershëm, pavarësisht nga cila pjesë personi apo pajisja i përket.

I gjithë personeli inkurajohet të bëjë sugjerime për Përgjegjësin e Kantjerit, Inxhinierin e Kantjerit etj. Për të përmirësuar teknologjinë e punës.

3.5.2 Personeli i nenkontraktorit

Çdo nënkontraktor i mundshëm duhet të respektojë aktet shitesë për çështjet mjedisore.

Për të përdorur vetëm pajisje dhe teknika të sigurt të cilat ndikojnë mjedisin sa më pak të jetë e mundur.

3.5.3 Zbatimi i Planit të Menaxhimit Mjedisor dhe Social

Për të zbatuar në mënyrë efektive të gjitha kërkesat e përcaktuara në Planin e Menaxhimit Mjedisor dhe Social dhe për të ofruar në përgjithësi kushte të sigurta për të gjithë në kantier, kontraktuesi ka bërë dispozita të përshtatshme për çështjet e përmendur më lart. Të gjitha këto masa do të merren për të dhënë shëndetin e njeriut dhe standardin për jetesë, si dhe për të shmangur ndikimet mbi florën, faunën dhe biodiversitetin.

Struktura e propozuar e menaxhimit të mjedisit, shëndetit dhe sigurisë, rolet dhe përgjegjësitë e palëve të ndërlidhura janë përshkruar në Organigramën më poshtë.

Kontrata A: Veriu i Shqipërise – Qarku Shkodër & Kukës

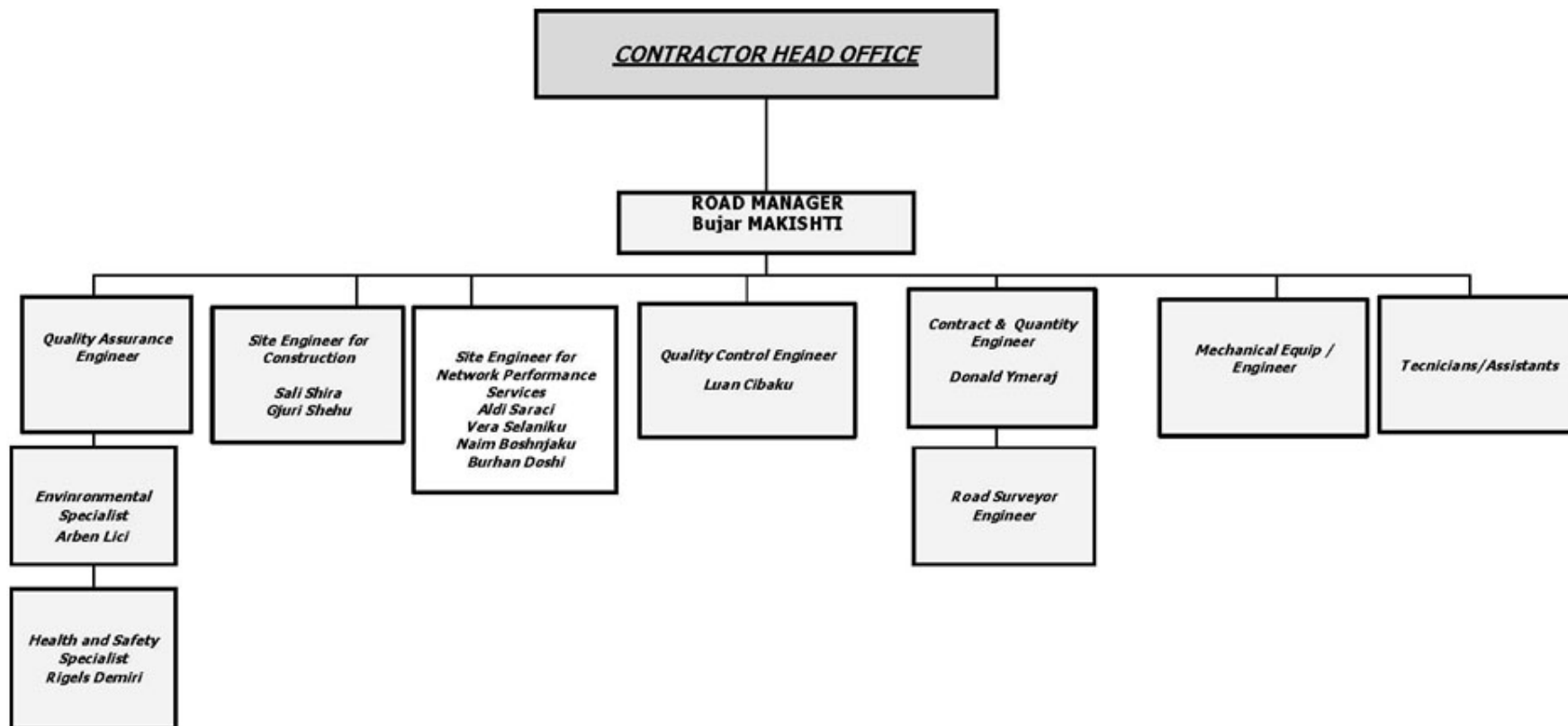

Figura 9 - Organigrama

3.5.4 Rolet dhe përgjegjësitë

3.5.4.1 Menaxheri i Kontratës

Menaxheri i Kontratës është përgjegjës për sigurimin e burimeve njerëzore dhe burimeve të tjera të përshatshme dhe për sigurimin e zbatimit efektiv të këtij PMMS dhe procedurave të ndërlidhura. Kjo përgjegjësi dhe autoritet mund t'i transferohet menaxherëve të duhur të linjës në Zyrën qendrore dhe kantjer. Megjithatë, Menaxheri i Kontratës mbetet përgjegjës tek Menaxheri i Projektit për zbatimin e PMMS.

Megjithatë, Menaxheri i Kontratës mbetet përgjegjës tek Menaxheri i Projektit për ekzekutimin e PMMS. Ai do të udhëheq një rishikim formal të performancës mjedisore dhe sociale të Kontraktorit me specialistët përkatës në mënyrë periodike.

Menaxheri i Kontratës do t'i sigurojë Menaxherit të Projektit emrat dhe vendndodhjet e objekteve të përshtatshme të depozitimit të mbetjeve të përdorura gjatë Projektit. Ai duhet të paraqesë këtë PMMS dhe procedurat përkatëse tek Menaxheri i Projektit për shqyrtim dhe miratim përpara lëshimit përfundimtar nëpërmjet sistemit të kontrollit të dokumenteve të Kontraktorit (J.V. GECI & BIOLIAP A.T.E.V.E) për implementim.

Menaxheri i Kontratës duhet të zbatojë plotësisht PMMS dhe procedurat e ndërlidhura nëpërmjet Inxhinierëve të Kantjerit dhe Specialistit të Mjedisit nën kontrollin e tyre. Ata do të krijojnë një proces të auditimit të brendshëm, mosrespektimet dhe zgjidhjet e veprimeve korrigjuese dhe raportimin e duhur.

3.5.4.2 Specialisti i mjedisit

Specialisti i Mjedisit është përgjegjës për përgatitjen dhe rishikimin periodik të këtij PMMS dhe dokumenteve të lidhura në bazë të rezultateve të monitorimit të vendit, inspektimeve, auditimeve dhe rishikimeve të menaxhimit. Ai ndihmon Menaxherin e Kontratës dhe Inxhinierët e Kantjereve për planifikimin dhe kryerjen e auditimeve në lidhje me PMMS.

Gjithashtu, specialisti mjedisor dhe social, mbikëqyr zbatimin e masave të mbrojtjes së mjedisit të përcaktuara në PMMS, identifikon dhe raporton mangësi, krijon masa korrigjuese, përgatit raporte të rregullta të implementimit të PMMS (tremujor nëse nuk është rënë dakord ndryshe), regjistron dhe menaxhon bazën e të dhënave të mbetjeve nga burimi e deri në depozitimin përfundimtar dhe t'i raporton tek menaxheri i kontratës.

3.5.4.3 Përgjegjësitë e kantiereve

Inxhinierët e Kantjerit: Janë përgjegjës për monitorimin dhe kontrollin e punimeve të ndërtimit në kantjeret përkatëse dhe zbatimin e të gjitha aktiviteteve të lartpërmendura dhe raportimin e përditshëm të realizimit të aktiviteteve të caktuara dhe gjithashtu raportimin e çështjeve të hasura, të Menaxhimit Mjedisor & Social.

Përgjegjësia e tij është të zbatojë plotësisht PMMS dhe procedurat e ndërlidhura nëpërmjet punonjësve në kantjer nën kontrollin e tij.

4 PLANI I MENAXHIMIT MJEDISOR

Plani i Menaxhimit Mjedisor, është dokumenti që merr në konsideratë gjetjet dhe karakterizimin e ndikimeve, për të cilat përgatitet Masa Zbutëse e Mjedisit dhe Programi i Monitorimit

Në operacionet e mirëmbajtjes, ndikimet janë shumë më të vogla se në fazën e rehabilitimit-përmirësimit. Ndikime të tilla lidhen gjithashtu me ndërprerjen e trafikut. Në krahasim me ndikimet e trafikut para fazës së mirëmbajtjes-përmirësimit, ndikimet pas masave të tilla duken më të ulëta. Shumica e ndikimeve negative lidhen me rritjen e pluhurave dhe shkarkimeve të gazit nga trafiku, lidhur me reduktimin e shpejtësisë së automjeteve. Nga ana tjetër, efektet e tilla të ndotjes janë të pakonsiderueshme krahasuar me sigurinë e jetës, që aktualisht mbetet një problem i madh në këto rrugë.

4.1 Identifikimi i ndikimeve positive të projektit

4.1.1 Përmirësimi i rrugëve

Ndikimet pozitive do të jenë pas punëve të rehabilitimit dhe gjatë mirëmbajtjes. Ky ndikim do të konsistojë në përmirësimin e rrugëve, në zvogëlimin e numrit të aksidentit për shkak të disa riparimeve ose vendosjes së tabelave dhe sinjalistikës së re, kur tani vërehet mungesë e tyre.

Përmirësimi i gjendjes dhe sigurisë së rrjetit rrugor në dobi të përdoruesve të tij është një nga objektivat e projektit dhe një nga ndikimet kryesore pozitive.

4.1.2 Punësimi i njerëzve, dhe stafit teknik përreth zonës së projektit

Ky project ka kontribuar në punësimin e inxhinierëve në zonën përreth. Pra kompania, ka punësuar inxhinierët nga Lezha, Shkodra, Vau i Dejës, Puka, Tropoja, etj.

Tabela 7 – Ndikimet e pritshme positive të projektit

Aktiviteti	Ndikimet e pritshme pozitive
Punime mirëmbajtje	- Sjellin rrugën drejt standardeve të kërkuara të performancës dhe plotësoni nivelin e shërbimit - Punësim
Ndriçimi	- Ruan jetën e komunitetit në aktivitetin e përditshëm në parametrat e duhur - Rritet siguria e jetës në rrugë
Vendoje dhe përmirësim i sinjalistikës	- Reduktohen aksidentet - Rritet siguria e jetës në rrugë
Punime rehabilitimi	- Arrihen standartet e performancës rrugore - Punësimi - Rritet siguria e jetës në rrjetin rrugor

4.2 Identifikimi i ndikimeve negative dhe masat zbutëse

Procesi i identifikimit të ndikimeve negative ose ndikimeve që nuk mund të zbutet, konsideron të dy fazat, aktivitetet e mirëmbajtjes dhe rehabilitimit / përmirësimit. Për të shmangur analizat e padobishme, konsulentit konsideron vetëm ndikimet e rëndësishme.

4.2.1 Ndikimi në cilësinë e ajrit

Sektori i transportit është faktori kryesor që kontribuon në këtë ndotje. Në përgjithësi, rrugët e projektit qëndrojnë në zona të sheshta, rurale dhe malore. Në këto seksione, transporti nuk ka një ndikim të rëndësishëm në cilësinë e ajrit.

Emetimet kryesore të ajrit gjatë zbatimit të projektit do të vijnë nga punimet e Asfaltimit, automjetet e ndërtimit dhe emetimet nga bitumi i prerë gjatë procesit të shtrimit të asfaltit.

Emetimet nga mjetet e gjurmimit dhe të transportit tokësor dhe automjetet e tjera që shfrytëzojnë ka gjasa të rrisin përqendrimet e monoksidit të karbonit (CO), oksidit të azotit (NOx), plumbit (Pb), lëndës së grimcave të pezulluar (SPM) dhe hidrokarbureve (HC) përgjatë rrugëve të projektit. Këto ndotës mund të shkaktojnë probleme të rënda shëndetësore. Për shembull, CO mund të ndërhyjë në thithjen e oksihemoglobinës dhe një ekspozim akut ndaj NOx konsiderohet si një shkak i madh i sëmundjeve të frymëmarrjes, ndërsa përqendrimet e HC mund të shkaktojnë acarim të rëndë të syve, kollitje dhe teshtitje.

Pluhuri do të gjenerohet nga lëvizjet e automjeteve, mjetet rrugore (pluhuri i rrugës) dhe makineritë e pajisjet. Shkarkimet e pluhurit nga kantjeri mund të ndikojnë në cilësinë e ajrit dhe të përbëjnë një kërcënim për shëndetin e punëtorëve dhe banorëve fqinjë afërsi. Pluhuri, mund të lëshohet për shkak të aktiviteteve të pastrimit gjatë fazës së mirëmbajtjes, punimeve të gjurmimit gjatë fazës së rehabilitimit ose aktiviteteve të tjera, por do të jetë në nivele të ulëta

Në fazën e rehabilitimit niveli i emetimit të pluhurit do të jetë më i lartë se në fazën e mirëmbajtjes. Aktivitetet do të kryhen duke përdorur metoda që minimizojnë emetimin apo çlirimin e pluhurit. Për të minimizuar këtë ndikim, sidomos në sezonin e thatë, do të jetë praktikë spërkatja me ujë.

Metodat e mëposhtme do të përdoren për të parandaluar kushtet që favorizojnë gjenerimin e pluhurit.

- Gjurmimet e hapura e të ekspozuara, sipërfaqet e dëmtuara të tokës dhe zonat e pashtuara do të mbahen në një gjendje të lagësht me anë të spërkatjes me ujë.
- Do të ndalohen mbingarkimi i kamionëve. Për të parandaluar emetimin e pluhurit dhe për të mbrojtur cilësinë e ajrit, kamionët do të mbulohen me mushama.
- Në seksionet rrugore ku pritet të krijohen pluhuri do të jetë praktikimi i spërkatjes së ujit, veçanërisht në mot me erë dhe në sezonin e thatë.
- Gjatë kohës që nuk punohet, kantjeri do të lihet në një gjendje që do të parandalojë krijimin e pluhurit. Në fund të çdo dite pune, zonat ku është punuar

do të jenë të lagura dhe do të instalohen rrethime të sigurisë ose do të inspektohen për të parandaluar aksesin dhe shqetësimet shtesë

- Do të sigurohet mbulimi i përkohshëm dhe mirëmbajtja ditore për tokën ose stoqet e materialeve.

Lista e veprimeve korigjuese për eliminimin e emetimit të pluhurit në kantier, jepet më poshtë:

1. Zvogëloni ritmin, ose pushoni, aktivitetin e prodhimit të pluhurit derisa problemi të përmirësohet
2. Njoftoni mbikqyrësit për kushtet e pluhurit dhe zbatoni procedurat e eliminimit të pluhurave.
3. Hiqni papastërtitë dhe dherat e grumbulluar nga zonat problematike dhe / ose mbuloni, mbyllni ose izoloni zonat / sipërfaqet që krijojnë pluhur për t'i mbrojtur ata nga era, drita e diellit ose burimet e nxehtësisë
4. Rritni frekuencën, volumin dhe ose mbulimin me lagje, spërkatje për të parandaluar tharjen e dherave dhe të tokës.
5. Modifikoni procedurat e operimit dhe metodat për eliminimin e kushteve problematike.
6. Zhvilloni kontrolle rutine për zbatimin e metodave të eliminimit të pluhurit dhe zonave ku punohet për burime të mundshme pluhuri.

4.2.2 Ndikimi në ujë

Gjatë rehabilitimit, rikonstruksionit dhe riparimit të sistemit të kullimit, duke përfshirë tombinot, kanalet dhe pusetat, mund të kemi gjenerim të baltës nga aktivitetet e rehabilitimit të tokës, të cilat mund të rezultojnë në rritjen e grimcave të ngurta pezull në lumenj menjëherë në drejtim të rrymës nga rruga. Ndikimet e tilla do të jenë të përkohshme dhe të kufizuara në zonat e vogla në drejtim të rrymës. Për më tepër, rrjedhja e sedimenteve që rezultojnë nga rritja e erozionit të dheut dhe nga pluhuri dhe rëra në zonën e punës mund të çojnë në turbullim të shtuar në rrjedhat ujore sipërfaqësore.

Gjatë kryerjes së punimeve do të sigurohet një mirëmbajtje e mirë e sistemeve të drenazhimit dhe e sistemeve të furnizimit me ujë. Në përputhjen me kërkesat teknologjike dhe me pajisje të përshtatshme për grumbullimin dhe ruajtjen (enë metalike, konteijer metalike me kapak, çanta për mbledhjen e plastikës), ne do të sigurohemi që mbeturinat, mbetjet e rrezikshme ose materiale të tjera të dëmshme për mjedisin (derdhjet e naftës, karburante, kimikate, etj.), të përdorura ose të prodhuara gjatë kryerjes së, nuk do të hyjnë në ujësjellësa, ujra sipërfaqësore ose ujra nëntokësore.

Ky rrezik, do të merret në konsideratë nga Kontraktori duke gruposur kafshët e vrara vetëm vende të miratuara për karkast e kafshëve të vrara, dhe sipas autorizimit të lëshuar nga autoritet apo institucionet (drejtoria e veterinarisë) duke shmangur gruposjen e tyre afër trupave ujore.

4.2.3 Ndikimi ne tokë

Pastrimi i vegjetacionit sipërfaqësor sidomos në vendndodhjen e projektit dhe rehabilitimin e rrugës do të ekspozojë tokën dhe do të çojë në përmbytje të lokalizuara të tokës bujqësore ngjitur dhe dëmtim të tokës.

Ndikimet në tokë do të jenë të pranishme nga rrjedhja aksidentale e naftës ose mbetjeve të rrezikshme. Për të arritur mbrojtjen e tokës, riparimet dhe mirëmbajtja e të gjitha automjeteve dhe pajisjeve të tjera të lidhura nuk do të bëhen në kantierin e realizimit të punimeve. Gjithashtu, mbeturinat e grumbulluara nuk do të vendosen për një kohë të gjatë në sipërfaqe. Ata do të transportohen në venddepozitimin përfundimtar.

4.2.4 Zhurmat dhe vibrimet

Burimet kryesore të zhurmës gjatë rehabilitimit janë makineritë e ndërtimit, të cilat janë të njohura për të gjeneruar zhurmë në nivele nga 76 dB (A) deri në 98 dB (A) të matura 5 m nga makinat e drejtimit. Zhurma do të ketë një ndikim kryesisht në punëtorët e ndërtimit dhe banorët që jetojnë pranë kantjereve ku punohet. Aktivitetet në ndërtimin e kantjeret e rrugëve përfshijnë lëvizjen e pajisjeve të rënda dhe parashikohet rritje e volumit të trafikut, e cila do të shkaktojë probleme të sigurisë për publikun e gjerë. Ndikimet e zhurmës do të shkaktojë shqetësime, humbje të dëgjimit dhe shqetësime të përgjithshme për punëtorët dhe publikun e gjerë. Zhurma e prodhuar në natyrë mund të shqetësojë kafshët

Zhurmat dhe dridhjet, në të vërtetë janë të pranishme sidomos pranë zonës së banuar, si qendrat e fshatrave dhe qendrat urbane. Disa pjesë të rrugës kalojnë nëpër qendrën e fshatit ose të qytetit. Zhurma është shkaktuar kryesisht nga transportimi i automjeteve.

Në pjesët e tjera të projektit, ku rruga kalon nëpër zonat rurale, zonat kodrinore dhe malore, niveli i zhurmës gjatë ditës është relativisht i ulët.

Megjithatë, duhet theksuar se ndikimet e përmendura më lart nuk janë të rëndësishme në krahasim me sigurinë rrugore që do të rritet nga aktivitetet e projektit.

4.2.5 Gjenerimi i mbetjeve

Aktivitetet e mbuluara nga kjo plai i menaxhimt të mbetjeve përfshijnë minimizimin, ndarjen, ruajtjen e përkohshme, transportin, ri-përdorimin, riciklimin dhe asgjësimin përfundimtar të mbetjeve të rrezikshme dhe jo të rrezikshme të krijuara nga aktiviteti i mirëmbajtjes, rehabilitimit dhe përmirësimit sipas kontratës A

Aktivitetet e përmendura më lart gjenerojnë një sasi të mbeturinave të cilat kategorizohen si më poshtë:

- mbeturinat jo të rrezikshme: të cilat përfshijnë mbeturina urbane dhe materiale inerte të tilla si: letra, çanta plastike, mbeturina, qelqi, dëmtime nga rrëzimet e makinave, heqja e vegjetacionit, brushat, bimët, gurët e rënë nga shpatet, zhavorri, dru, mbeturina, karton, skrape metali

- mbeturinat e rrezikshme: pëlhurat e ndotura / lecka, vaj i përdorur, kanaçe lubrifikantë, kanaçe boje, kanaçe kimike, derdhje.

Si prodhues i mbeturinave, Kontraktuesi ka një detyrim "të kujdesit" lidhur me menaxhimin e mbeturinave. Kontraktuesi është i detyruar të minimizojë rrezikun e ndotjes dhe të sigurojë që ata që merren me trajtimin dhe hedhjen e mbeturinave të krijuara janë të autorizuar për ta bërë këtë.

4.2.6 Shëndeti dhe siguria në punë

Një nga objektivat kryesore të kësaj kontrate, si dhe një ndikim pozitiv është përmirësimi i gjendjes dhe sigurisë së rrjetit rrugor. Kostot e aksidenteve rrugore mund të përcaktohen në terma ekonomikë. Këto kosto përfshijnë si shpenzimet njerëzore ashtu edhe kostot materiale si ato në lidhje me dëmtimin e pronës dhe kostot e shlyerjes nëse është e nevojshme.

Përpyekja për të identifikuar ndikimin që ka cilësia e rrugës në sigurinë rrugore, në aspektin ekonomik, është të vlerësojë, për çdo Euro të investuar në mirëmbajtjen dhe rehabilitimin e rrugëve, koston e kursimit nga aksidentet rrugore të reduktuara. Vlerësime të mëtejshme në kostot sociale të mirëmbajtjes së rrugëve me siguri do të ndihmojnë për të nxjerrë në pah ndikimin e mirëmbajtjes së mirë në reduktimin e rrezikut nga aksidentet.

Mirëmbajtja e mirë e rrugëve gjithashtu mund të ketë një ndikim pozitiv në aktivitetin ekonomik.

Llojet e ndryshme të lëndimeve mund të ndodhin në rast se pajisjet mbrojtëse dhe / ose veshjet nuk janë të veshura në çdo kohë, pajisjet mbrojtëse nuk janë instaluar siç duhet, procedurat e sigurisë nuk janë vendosur ose nuk janë ndjekur ose punëtorët nuk janë të trajnuar në mënyrë adekuate për pozicionet dhe punën që ata (p.sh. duke punuar me makineri të rrezikshme).

Në lidhje me ndikimin në shëndetin dhe sigurinë e punëtorëve të përfshirë në zbatimin e këtij projekti, aksidentet janë të mundshme për shkak të mungesës së trajnimeve, mungesës ose injorimit të procedurave të punës dhe sigurisë, mungesës ose mospëdorimit të veshjeve dhe pajisjeve mbrojtëse personale, mungesa e sinjalistikës, organizimi i keq i kantjerit dhe të tjera. Kompania ka hartuar dhe zbatuar Planin e Shëndetit dhe Sigurisë në përputhje me rregulloret e Shqipërisë për Sigurinë e Punës dhe praktikat më të mira.

4.2.7 Ndikimi në natyrë dhe biodiversitet

Biodiversiteti i rëndësishëm shpesh mund të ruhet përmes menaxhimit të duhur të vegjetacionit natyror përgjatë rrugës ose korridor ligjor për një rrugë. Disa rrugë me bimësi natyrore shërbejnë si korridore të rëndësishme biologjike të cilat lidhin shtige më të mëdha të habitatit natyror në të njëjtën anë të rrugës.

Prania e punëtorëve, zhurma dhe vibracionet e lëshuara nga makineritë dhe mjetet e transportit mund të shqetësojnë kafshët të cilat në mënyrë të veçantë përkeqësohen për biodiversitetin në rast se zona është e banuar nga lloje endemike, të rralla ose të

cenueshme ose kur ndodhin shqetësime në periudhat e ndjeshme të ciklit të jetës së kafshëve. Ç'rregullimi mund të përkeqësohet nga zjarret e hapura, grumbullimi i bimëve, drurit dhe ushqimet e pyjeve, gjuetia dhe të ngjashme. Ndotja e ujit dhe tokës ka një ndikim të drejtpërdrejtë në biodiversitetin.

Për fat të keq, programet e mirëmbajtjes së rrugëve shpeshherë e eliminojnë panevojshmërisht bimësinë natyrore në rrugë, në një përpjekje për të bërë rrugët të duken më të sigurt dhe të mirëmbajtura, megjithatë kostot më të larta ekonomike.

Me ruajtjen e biodiversitetit në mendje, specifikimet mjedisore për mirëmbajtjen e rrugëve duhet të rishikohen për të maksimizuar praninë e bimësisë natyrore përgjatë rrugëve, në përputhje me sigurinë dhe objektivat e tjera të rëndësishme. Në fazën e operimit, ndikimi negativ ndaj biodiversitetit mund të vijë me rritjen e përdorimit të rrugës dhe kufizimet e pamjaftueshme të shpejtësisë.

Çdo pemë që duhej të pritët për sigurinë rrugore do të pritët pas marrjes së lejes nga institucionet përkatëse.

Para prerjes së vegjetacionit brenda zonës së mbrojtur, do të kryhet një inspektim nga specialisti për të inspektuar nëse ndonjë lloj i mbrojtur shfaqet afër zonës.

Ndikimet negative ndaj natyrës mund të përfshijnë zjarret e hapura, grumbullimin e drurit dhe produkteve të tjera pyjore, gjuetinë, shqetësimet e kafshëve, punën natën dhe të tjera.

4.3 Masat zbutëse

Masat Zbutëse Mjedisore për aktivitetet e mirëmbajtjes dhe përmirësimit sipas kësaj Kontrate A janë pjesë përbërëse e PMMS. Masat zbutëse ndahen në tri pjesë, masat zbutëse për fazën e rehabilitimit, mirëmbajtjes dhe përmirësimit.

Njoftimi, Siguria e Punëtorëve dhe Qytetarëve, konsiderohen si çështje shumë të rëndësishme që duhet të merren parasysh në realizimin e vetëdijes publike, mbështetjes së komunitetit dhe lehtësimit të trafikut. Masat e përgjithshme zbutëse për aktivitetet e rehabilitimit, mirëmbajtja dhe përmirësimi konsiderohen gjithashtu si shumë të rëndësishme. Cilësia e ujit dhe tokës, menaxhimi i mbetjeve dhe trafiku / siguria rrugore merren parasysh për një orientim të përgjithshëm të masave zbutëse. Të gjitha masat zbutëse janë në përputhje me legjislacionin mjedisor shqiptar, dhe në mënyrë specifike me Ligjin Nr. 10431, datë 9.6.2011 "Për Mbrojtjen e Mjedisit".

4.3.1 Ndikimet sociale

Plani i menaxhimit të trafikut do të përgatitet për të siguruar rregullimin e trafikut dhe sigurinë.

Konsultimet publike do të kryhen në komunitetin e zonës së projektit në lidhje me këtë projekt dhe planin e menaxhimit mjedisor.

Banorët që jetojnë pranë rrugës në përmirësim ose ku kryhen punime rehabilitimi do të njoftohen për punimet, objektivat dhe ndikimet e pritshme të përkohshme përmes komunikimit të duhur; takime publike, etj.

Kontraktori është i vetëdijshëm që të gjitha punimet do të kryhen në një mënyrë të sigurt dhe të disiplinuar, të projektuar për të minimizuar ndikimet ndaj banorëve fqinjë dhe mjedisit. Duke përfshirë, transportit të organizuar, për të minimizuar ndikimet në lagje dhe larjen e gomave të automjeteve për të minimizuar përhapjen e mbeturinave në rrugë.

Kutia e ndihmës së shpejtë do të vendoset afër vendit të punës për ndërhyrje në rast aksidenti. Kontaktet dhe numrat e urgjencës do të afishohen qarte në kantierin e punës.

Shenjat paralajmëruese të përshtatshme të vendeve të punës, barrierat vizuale etj do të përdoren për të parandaluar aksidentet.

Të gjithë punëtorët do të trajnohen për sigurinë e tyre dhe për përdorimin e pajisjeve mbrojtëse personale, për zbatimin e këtij plani, për përgjigje ndaj emergjencave përfshirë trajnimet për fikjen e zjarreve dhe dhënien e ndihmës së parë.

4.3.2 Kodi i sjelljes

Kodi i Sjelljes në Punë themelohet nga kontraktori, duke vënë në dukje sjelljen e duhur, abuzimi me drogën dhe alkooli është rreptësisht i ndaluar dhe ndjek ligjet dhe rregulloret përkatëse, duke reduktuar kështu ndikimin në komunitet. Kodi i sjelljes në punë duhet t'i njoftohet komunitetit lokal. Mosrespektimi i Kodit të Sjelljes, do të jetë subjekt i masave disiplinore. Kodi i Sjelljes në punë përfshin por nuk është i kufizuar në masat e mëposhtme:

I gjithë stafi do të jetë në përputhje me ligjet dhe rregulloret kombëtare

- Në kantjet janë të ndaluar mallrat e rrezikshme dhe mbetjet e rrezikshme;
- Të mos pengohet jeta e banorëve lokalë dhe aktiviteti i tyre prodhues;
- Respektoni kulturën tradicionale lokale, zakonet dhe aktivitetet tradicionale;
- Parashikoni zona të veçanta për duahnpirësit
- Veshja e duhur dhe standardet e higjienës personale;
- Akomodim i përshtatshëm shëndetësor;
- Kur vizitoni lagjen dhe banorët lokalë, duhet të veproni në përputhje me kodin përkatës të sjelljes.

Veprime të ndaluara

- Dëmtim i kafshëve të egra dhe bagëtie;
- Kapja dhe shqetësimi i kafshëve ose ketputja e bimëve të mbrojtura;
- Gjuetia;
- Ndikimi ose shkatërrimi i objekteve me vlera historike dhe arkitekturore;
- Zjarre të hapura;
- Pija gjatë orarit të punës;

- Mirëmbajtja mekanike (ndërrimi i vajit lubrifikant) jashtë servisit të liçensuar;
- Depozitim i mbetjeve në natyre dhe prane rrjedhave ujore;
- Drejtim mjeti i rrezikshëm në rrugët lokale;
- Prodhimi i veshjeve të pasigurta (siç janë: çizmet dhe helmetat);
- Ndikim në banorët në afërsi;
- Rrjedhja e ndotësve, si vajrat, karburantet etj;
- Djegia e mbetjeve

Çdo kontraktor, staf i zyrës ose stafi tjetër, nëse gjendet në shkelje të rregullave të mësipërme, varësisht nga ashpërsia e saj duhet të ndëshkohet me vërejtje disiplinore referuar kontaktës së punës.

Masat per Sigurinë ne punë dhe Mjedisin

- Kontraktori do të sigurojë që projekti të përputhet me të gjitha kërkesat ligjore dhe rregulloret kombëtare dhe lokale të sigurisë dhe masa të tjera për të shmangur dëmet;
- Para fillimit të punëve, Kontraktori do të kryejë një trajnim të sigurisë në punë;
- Duhet të ketë ndriçim të mjaftueshëm gjatë ditës dhe natës;
- Personeli drejtues i kontraktorit pa miratimin e personave të paautorizuar nuk mund të hyjë në kantierin e ndërtimit;
- Vendndodhjet e kampeve (Camp Site) do të pajisen me pajisje fikëse zjarri dore dhe pajisje të tjera zjarrfikëse;
- Kontraktori do të sigurojë mbrojtje pajisje mbrojtëse personale të përshtatshme për sigurinë personale të punëtorëve (për shembull: syze, doreza mbrojtëse, maskë mbrojtëse, mbulesë pluhuri, helmetë, mbrojtës të veshëve, helmeta etj.) Dhe sigurohuni që ajo të përdoret në vendin e punës.
- Procedurat e sigurisë, planet e emergjencës dhe informacionet e kontaktit emergjent, etj duhet të afishohen në tabelë në kantierin dhe ne kampet;
- Të gjitha vendet e rrezikshme që mund të ndodhin duhet të shënohen qartë me shenja paralajmëruese dhe të rrethuara;
- distanca e sigurisë do të përcaktohet në përputhje me dispozitat përkatëse;
- Kontraktori do të marrë të gjitha masat e arsyeshme për të parandaluar rreziqet dhe për të siguruar që të gjitha vendet e punës dhe kampet të disponojnë pajisje për mbrojtjen nga zjarri;
- Kontraktuesi do të sigurojë një ekzaminim fizik vjetor për punëtorët;
- Kontraktori gjithashtu do të ofrojë trajnim në higjienën themelore personale dhe parandalimin e epidemisë, duke përfshirë sëmundjet respiratore dhe infective;
- Kontraktuesi do të kryejë programe trajnimi për HIV / AIDS për të gjithë punëtorët;
- Kontraktuesi do të ofrojë shërbime bazë të ndihmës së parë dhe masa emergjente për punonjësit e ndërtimit në kantier;

4.3.3 Risistemi i kantierit

Shpatet, brigjet e lumenjve ose argjinaturat, të ndikuara pjesërisht gjatë punimeve, do të restaurohen në formën dhe gjendjen e tyre origjinale dhe do të forcohen në mënyrë të përshtatshme.

Kanalet e kullimit, kanalizimet ose muraturat do të restaurohen në gjendjen fillestare të punës.

Kur janë bërë hapje të hyrjeve në rrugë, ato do të mbyllen përsëri siç duhet, duke lënë të hapura vetëm ato të nevojshme për punët eventuale të mëvonshme.

Rrugët, shtigjet e këmbësorëve, shiritat qendrorë ose zona të tjera publike me vepra sipërfaqësore do të restaurohen.

Muret e thata, kullimi, kanalet e ujitjes, rregullimet e përmirësimit të bujqësisë, mure të ndryshme dhe çdo strukturë tjetër, do të restaurohen.

Në lidhje me shpatet shumë të pjerrëta të nivelit, në varësi të rreziqeve rrëshqitëse të tokës, kontraktori do të marrë masa paraprake të veçanta për të parandaluar erozionin e tokës dhe rrëshqitjet e dheut.

Në fund të projektit, kontraktuesi do të shpërbëjë plotësisht dhe do të heqë të gjitha impiantet e përkohshme dhe objektet e përdorura prej saj (vendet e përkohshme të kampeve).

4.3.4 Ndotja e ajrit dhe kontrolli i pluhurave

Shkarkimet e pluhurit nga vendi mund të ndikojnë në cilësinë e ajrit dhe të përbëjnë një kërcënim për shëndetin e punëtorëve dhe fqinjëve kështu që do të merren masat e mëposhtme zbutëse:

Masat zbutëse ndaj pluhurit

- Për të minimizuar këtë ndikim, sidomos jashtë sezonit të lagësht, aktivitetet do të kryhen duke përdorur praktikën e spërkatjes së ujit.
- Në rast të asgjësimit të materialeve të gërmuara ose të dherav, mbeturinat do të mbahen në zonën e kontrolluar dhe do të mbulohen me spërkatje me një perde ujë për të zvogëluar pluhurin e mbeturinave.
- Gjatë shpimit pneumatic/ose ngjeshjes pluhurit do të mbahet me spërkatje të vazhdueshme me ujë dhe / ose do të instalohen ekrane pengues të pluhurit në kantjer.
- Mjedisi përreth (të paktën korsa e fundit e rrugës) do të mbahet e lirë nga mbeturinat për të minimizuar pluhurin.
- Nuk do të ketë djegie të hapur të mbeturinave në kantjer.
- Nuk do të ketë lëvizje të shtuar dhe të panevojshme të automjeteve në kantjer.
- Të gjitha materialet do të furnizohen / transportohen në një mënyrë që minimizon pluhurin - duke përfshirë kamionë me ngarkesat të mbuluara ose kamionë të mbyllura, e me masa të eliminimit të pluhurit përmes spërkatjes me ujë.
- Për të minimizuar ndikimet nga pluhuri, të gjitha gërmimet, stoqet, argjinaturat, rrugët e hyrjes, zonat e mbeturinave dhe zonat e tjera të punës do të mirëmbahen për të parandaluar pluhurin që do të shkaktonte rrezik ose

shqetësim për të tjerët. Do të aplikohen praktikat më të mira për të penguar tokën (çakëll ose zhavorr).

- Emetimet e pluhurit në zonat e populluara do të mbahen në minimum duke përdorur metodat e lagies dhe kufizimet e shpejtësisë.
- Kamionët për transportin e materialit të ndjeshëm ndaj pluhurit emitues do të mbulohen me tenda mushama.
- Gjatë periudhave të motit të thatë, do të merren të gjitha masat e arsyeshme për të parandaluar bezdin ose shqetësim për banorët, këmbësorët dhe përdoruesit e rrugës për shkak të pluhurit ose rërës që del nga projekti si:
 - o Eliminimi nepermjet përdorimit lagies me anë të boteve të ujit
 - o Sigurimi i pajisjeve për pastrimin e gomave
 - o Mbulim i materialeve të ndërtimit
 - o Përdorimi i rrugëve të përcaktuara të ngarkesës
- Përdorni lëndët e para (rërë, zhavorri, guri) vetëm nga furnizuesit që kanë leje mjedisore të vlefshme të lëshuara nga Agjencia Kombëtare e Mjedisit dhe / ose Agjencia Rajonale e Mjedisit

4.3.5 Parandalimi dhe kontrolli i ndotjes së ujit

Masat zbutëse

- Sistemet e furnizimit të ujit të pijshëm do të ndahen nga sistemet e ujërave të zeza në përputhje me kërkesat e Organizatës Botërore të Shëndetësisë;
- Do të ndërtohen ambjente sanitare për punonjësit;
- Punimet duhet të jenë të veçuara nga rrymat e mbetjeve;
- Duhet parandaluar erozioni nga rrjedhat ujore natyrore ose rrjedha e stuhive;
- Në rast të derdhjes, uji i ndotur duhet të grumbullohet dhe të ruhet përkohësisht në kontejnerët të rrjedhjes me mbrojtje sekondare. Uji i ndotur duhet të shkojë në impiantin e trajtimit të ujit (me të paktën trajtimin dytësor) para se të shkarkohet.
- Hedhja e mbetjeve në rrjedhat ujore është rreptësisht e ndaluar;
- Ruajtja e materialeve potencialisht ndotëse dhe operacionet me karburantin nuk duhet të jenë afër rrjedhave ujore;

4.3.6 Zhurma dhe vibrimet

Masat zbutëse:

- ✓ Të gjitha makineritë që punojnë në përdorim të përhershëm, do të fiken gjatë periudhave të ndërprerjes së punës ose do të vendosen të punjnë në minimum.
- ✓ Të gjitha automjetet dhe impiantet e përdorura gjatë operacioneve do të përshtaten aty ku është e përshtatshme me mekanizma të efektshëm për shuarjen e zhurmës dhe do të mbahen në gjendje të mirë pune
- ✓ Të gjitha lëvizjet e pajisjeve të rënda do të menaxhohen për të minimizuar lëvizjet e automjeteve dhe emetimet e zhurmave

- ✓ Të gjithë punonjësit do të përdorin pajisje mbrojtëse personale, si kufje, për t'u mbrojtur nga niveli i lartë i zhurmës
- ✓ Punonjësit do të minimizojnë kohën e ekspozimit ndaj niveleve të larta të zhurmës
- ✓ Mbi burimet/pajisjet që lëshojnë zhurmë: Të nxitet përdorimi i pajisjeve e makinerieve me nivel të ulët të zhurmave;
- ✓ Të fiken pajisjet dhe makineritë kur nuk janë në përdorim;
- ✓ Poziciononi pajisjet satcionare (p.sh. kompresoret) sa më larg të jetë e mundur nga receptorët.

4.3.7 *Shkarkimet në ajër nga automjetet*

Ndikimet e mundshme vijnë nga të gjithë llojet e automjeteve gjatë ngarkimit dhe shkarkimit, gazet e shkarkimeve nga makineritë e punës, trafiku i automjeteve dhe shkarkimet e automjeteve në përreth.

Të gjitha automjetet do të mirëmbahen si duhet dhe do të testohen për të minimizuar shkarkimin në ajër.

Të gjithë motorët me djegie të brendshme do t'ju bëhet servis dhe do të mirëmbahen në mënyrë të përshtatshme për të reduktuar emetimet e ndotësve në një nivel të pranueshëm. Aty ku do të jetë e mundur motorët do të vendosen larg zonave të punës

Të zbatojë rigorozisht standardet kombëtare të emetimeve për automjetet dhe të forcojë menaxhimin e automjeteve të zbatimit të ligjit, ndalohet emetimi i tepërt i ndotësve të shkarkimeve automjeteve motorike, në mënyrë që të reduktohet emetimi i shkarkimeve.

Të zbatojë rigorozisht standardet kombëtare të emetimeve për automjetet dhe të forcojë menaxhimin e automjeteve për zbatimin e ligjit.

Në formën e shkarkimeve të paristrukturuara, për të siguruar që punonjësi të punojë nën një mjedis të mirë prodhimi, për të siguruar që centrali i ventilimit të jetë në gjendje të mirë, do të instalohen ventilator, për të zvogeluar përqendrimin në ambjentin e punës.

4.3.8 *Ruajtja e karburantit, naftës dhe substancave toksike të rrezikshme*

- Të gjitha vendet e ndërtimit të magazinimit të karburantit duhet të jenë të rrethuara;
- Depozita sekondare (për karburantet, vajin, substancat e rrezikshme) duhet të ketë 110% të kapaciteteve të depozitës së karburantit. Hapësira e magazinimit të karburantit nuk duhet të jetë pranë ndonjë burimi të ujit (domethënë: nga uji brenda 100 metrave);
- Materialet e rrezikshme duhet të ruhen përkohësisht në pajisjen e ruajtjes të specifikuar dhe të përdorshme vetëm për punonjësit e trajnuar dhe të autorizuar.
- Të tilla si lëndë djegëse, naftë dhe sende të tjera të rrezikshme gjithashtu kërkojnë depozita të përkohshme.

- Hyrja në zonën e magazinimit është e kufizuar vetëm tek personat e autorizuar;
- Depozita e karburantit në automjet duhet të ruhet nga demtimet dhe të kontrollohet rregullisht për rrjedhje, dëmtime dhe ndotje;
- Mirëmbajtja e makinerive dhe pajisjeve është e kufizuar për të bëhet brenda zonës së kantjerit të kontraktorit me dysheme të padepërtueshme dhe sistemin e grumbullimit dhe trajtimit të ujit ose në serviset e automjeteve.
- Sipërfaqja e operimit (dmth. brenda zonës së rrethuar të dyshemesë së betonit) duhet të jetë e projektuar siç duhet për të siguruar që vaji dhe karburantet e tjera mund të përqendrohen në një enë të përshtatshme. Në rast të rrjedhjeve të naftës / lëndëve djegëse, largimi i tokës së kontaminuar kërkohet për vende të licencuara siç duhet për përpunim;
- Për të parandaluar yndyrat, vajrat, lëndët djegëse, tretësit dhe kimikatet për erozionin e ujit dhe tokës të shkaktuara nga ndotja ose gjithmonë duhet të miratojnë masat parandaluese përkatëse

4.3.9 Biodiversiteti

Kontrolli i vegjetacionit është një nga aktivitetet në fazën e mirëmbajtjes. Pra, biodiversiteti do të ndikohet dhe ne do të kemi ulje të përkohshme të efikasitetit të mbulesës së gjelbër.

Masa zbutese:

- Çdo pemë që duhet të pritej për sigurinë në rrugë do të pritët pas marrjes së lejes nga autoriteti / institucionet përkatëse lokale.
- Rigjenerimi i vegjetacionit të pjerrësisë vetëm me speciet vendase.
- Vegjetacioni i hequr mund të kompostohet në një zonë të caktuar të menaxhuar.
- Inspektim i vazhdueshëm. Monitorimi i grumbullimit dhe zonave të rehabilituara në mënyrë që të sigurohet pajtueshmëria me PMM dhe shmangia e erozionit.
- Hapësira e punës duhet të marrë vetëm hapësirë që është e nevojshme.
- Shqetësimi i kafsheve dhe mbledhja e bimeve është rreptesisht e ndaluar.
- Djegia e hapur e mbetjeve apo materialeve të ndyshme është rreptesisht e ndaluar.
- Në aktivitete të parsshikuara sipas këtij projekti, nuk do të përdoren herbicide (ose pesticide) për kontrollin e vegjetacionit.
- Për zonat e mbrojtura, leja për kryerjen e punimeve në zonat e mbrojtura do të merret nga autoritete kompetente (Ministria e Mjedisit dhe Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura).
- Në zonat e mbrojtura dhe sensitive nuk do të përdoren herbicide për kontrollin e vegjetacionit.
- Do të përdoren vetëm kopna të licensuar dhe me leje shfrytëzimi, e leje mjedisi për të blerë rere, zhavor, granil, etj.

4.3.10 *Ndotja e tokës*

Burimet e ndotjes se tokës:

Siperfaqja e tokës:

- Shtresa e sipërme e tokës do të hiqet dhe do të ruhet në një zonë të dedikuar. Procedura e Menaxhimit të Kontrollit të Erozionit dhe Sedimentit si pjesë e PMMS do të zhvillohet nga kompania
- Ruajtja ose asgjësimi i parregullt i mbeturinave: Çdo magazinim i përkohshëm i mbeturinave përbën një rrezik ndotjeje për token.

Derdhjet:

Probabiliteti i derdhjeve të shkallës së vogël (më pak se 20 litra) dhe të mesme (ndërmjet 20 dhe 100 litra) është më e madhe gjatë operacioneve të furnizimit me karburant.

Kontraktuesi do të sigurojë që vetëm stafi i trajnuar dhe me përvojë do të merret me kryerjen e operacioneve të furnizimit me karburant.

Ngarkimi i karburantit do të bëhet gjithmonë duke përdorur pajisje korrekte, domethënë hinkë të madhësisë dhe gypave të duhur.

Të gjithë furnizuesit e karburantit të palëvizshëm do të kenë mbledhëse pikash.

Të gjitha kimikatet dhe lubrifikantët do të ruhen siç duhet për të shmangur rrjedhjet në tokë.

Në rast të derdhjes në tokë, do të merren veprimet e duhura.

Magazinimi i përkohshëm i substancave dhe mbetjeve të rrezikshme, nëse përdoret, duhet të ketë dyshe me të papërshkueshme (p.sh. beton).

a) Derdhje të vogla (më pak se 20 litra)

- Ndaloni rrjedhjen
- Përdorni materiale absorbuese për të pastruar derdhjen.
- Mbledhja e materialit absorbues të kontaminuar në thasë plastike të etiketuar dhe vendosur në kontejnerë të përshtatshëm, që duhet të merren dhe pastaj të transportohen, përpunohen më tej / depozitohen si mbeturina të rrezikshme do të bëhet vetëm nga një subjekt i licencuar.
- Vendosni kontejnerët në vendin e caktuar.
- Rehabilitoni zonën e kontaminuar në gjendjen e saj të mëparshme.
- Hartoni një raport të incidentit pas procedurës standarde të njoftimit të incidentit dhe raportoni tek Konsulenti monitorues dhe Punëdhënësi.

b) Derdhje të mesme (midis 20 dhe 100 litra).

- Ndaloni rrjedhjen
- Kufizoni përhapjen e derdhjes duke përdorur thasë rëre sipas nevojës.

- Gërmoje tokën deri në në fund të derdhjes për të parandaluar ndotjen e ujërave nëntokësore. Vendosni material absorbues në kanal.
 - Mbledhja e materialit absorbues të kontaminuar në thasë plastike të etiketuar dhe vendosur në kontejnerë të përshtatshëm, që duhet të merren dhe pastaj të transportohen, përpunohen më tej / depozitohen si mbeturina të rrezikshme do të bëhet vetëm nga një subjekt i licencuar.
 - Rehabilitoni zonën e kontaminuar dhe kthejeni atë në gjendjen e saj të mëparshme. Hartoni një raport të incidentit pas procedurës standarde të njoftimit të incidentit dhe raportoni tek Konsulenti Monitorues dhe Punëdhënësi (ARRSH) dhe Specialisti i Mjedisit i Bankes Boterore.
- c) Derdhje në shkallë të madhe (më shumë se 100 litra)
- Ndalo rrjedhjen.
 - Kufizoni përhapjen e derdhjes duke përdorur thasë rëre sipas nevojës.
 - Gërmoje tokën deri në në fund të derdhjes për të parandaluar ndotjen e ujërave nëntokësore. Vendosni material absorbues në kanal.
 - Mbledhja e materialit absorbues të kontaminuar në thasë plastike të etiketuar dhe vendosur në kontejnerë të përshtatshëm, që duhet të merren dhe pastaj të transportohen, përpunohen më tej / depozitohen si mbeturina të rrezikshme do të bëhet vetëm nga një subjekt i licencuar.
 - Rehabilitoni zonën e kontaminuar dhe kthejeni atë në gjendjen e saj të mëparshme. Hartoni një raport të incidentit pas procedurës standarde të njoftimit të incidentit dhe raportoni tek Konsulenti Monitorues dhe Punëdhënësi (ARRSH) dhe Specialisti i Mjedisit i Bankes Boterore.
 - Procedura e parandalimit dhe përgjigjes në rast derdhje është pjesë e PMMS të zhvilluar nga Kompania.

4.3.11 Mbetjet

Mbetjet urbane të njohura zakonisht si plehra ose mbetje, janë një lloj i mbetjeve që përbëhet nga sendet e përditshme që hidhen nga publiku. "Mbeturinat" gjithashtu mund të referohen në mënyrë specifike për mbetjet ushqimore, si në një venddepozitim të mbeturinave; të dyja ndonjëherë grumbullohen ndaras.

Mbeturinat mund të klasifikohen në disa mënyra, por lista e mëposhtme paraqet një klasifikim tipik:

- Mbeturinat e biodegradueshme: mbeturinat e ushqimit dhe të kuzhinës, mbeturinat e gjelberimit, letër (shumica mund të riciklohen edhe pse me vështirësi për të kompostuar)
- Materialet e riciklueshme: letra, karton, xhami, shishe, kavanoza, kuti prej kallaji, kanaçe alumini, fletë alumini, metale, plastika të caktuara, pëlhura, veshje, goma, bateri etj.
- Mbeturinat inerte: mbeturinat e ndërtimit dhe shkatërrimit, papastërtitë, shkëmbinjë, mbeturinat.

- Mbeturinat elektrike dhe elektronike - pajisje elektrike, llamba, makina larëse, televizorë, kompjutera, ekrane, telefona celularë, orë alarmi, orë etj.
- Mbeturinat e përbëra: mbeturinat e veshjeve, mbeturinat e plastikës si lodrat
- Mbeturinat e rrezikshme, duke përfshirë më shumë bojrat, kimikate, goma, bateri, llamba, pajisje elektrike, llampa fluoreshente, kuti spray spray dhe plehra
- Mbeturinat biomjekësore, ilaçet e skaduara, etj.

Masat zbutëse

- Llojet e mbeturinave do të mblidhen në mënyrë të diferencuar në kazanët përkatës, përgjatë rrugës. Koshat / kontejnerët do të jenë në dispozicion në sasi të mjaftueshme. Llojet e ndryshme të mbeturinave nuk do të përzihen me kategoritë e tjera të mbeturinave
- Kompania do të përmbush kërkesat e hapësirës së posaçme për ruajtjen e mbeturinave dhe kontejnerëve të magazinimit.
- Mbetjet e rrezikshme do të ruhen në konteiner të pajisur me një konteiner te dytë që siguron sistemin nga rrjedhjet;
- Regjistrimi i sasisë së mbeturinave (duke përfshirë llojet e mbeturinave, sasi, kompanitë e transportit, destinacionet përfundimtare ose destinacionin e përpunimit, të licencuara nga kompanitë e transportit të angazhuar dhe objektet e përpunimit / depozitimit dhe informacione dhe dokumente të tjera të rëndësishme).
- Identifikimi i qartë për pajisje të ndryshme të depozitimit dhe ruajtjes së mbeturinave të rrezikshme. Për mbetjet e rrezikshme, do të ketë një njësi përkatëse e kualifikimit në baza të rregullta për riciklim. Në të njëjtën kohë do të jetë në përputhje të plotë me "masat për menaxhimin e transferimit të mbeturinave të rrezikshme" ndërtuar sistemin e transferimit të mbetjeve të rrezikshme, kërkesat e garancisë përkatëse të arsyeshme të sigurt të depozitimit të mbeturinave.

Mbetjet e gjeneruara nga punimet e rehabilitimit:

Gjatë kryerjes së punëve të rehabilitimit, mbeturinat (të rrezikshme dhe jo të rrezikshme) pritet të gjenerohen jo në një sasi të madhe. Lidhur me kodin shqiptar të mbeturinave ato përfshihen në kodin nr.17. Këto mbeturina do të hiqen dhe deponohen në zonën e miratuar të asgjësimit sipas një marrëveshjeje paraprake me autoritetet lokale që menaxhojnë këto zona të asgjësimit.

Do të mbahet regjistër mbi sasinë e mbeturinave të krijuara dhe të depozituara/në vendndodhjen e zonës së depozitimit. Shënimet do të mbahen nga specialistët e mjedisit të kontraktorit.

4.3.12 Vrasjet e kafshëve në rrugë

Kontraktuesi është përgjegjës për mirëmbajtjen e autostradës dhe sigurinë për përdoruesit e rrugëve. Rrjedhimisht, edhe për mbledhjen e kafshëve të ngordhura nga

rrugët. Kafshët e ngordhura duhet të hiqen brenda disa orëve nga marrja e një raporti apo njoftimi.

Është e rëndësishme të shmangni prekjën e kafshës së ngordhur ose të paktën të vishni dorashka. Përdorni një lopatë për ta kapur dhe vendoseni në një qese plastike. Mbylle trupin e karkasës në një qese plastike, pastaj vendoseni në një kuti dhe groposeni në një gropë të thellë.

Kafshët e vrara në rrugë do të groposen në një vend të përcaktuar me leje nga autoritete locale. Kontraktori do të mbajë regjistrime për këto dhe do të shënojë vendin dhe koordinatat e vendit të groposjes.

Për ta bërë këtë ne kemi përcaktuar një procedurë si më poshtë

1. Njoftimi/raportimi i një kafshe të vrarë në rrugë.
2. Kontakt me veterinerin e Bashkisë ose Qarkut përkatës.
3. Mbledhja e kafshëve të ngordhura.
4. Transporti dhe dorëzimi në vendin e asgjësimit të miratuar nga Shërbimi Veterinar i Qarkut/Bashkisë.
5. Nëse nuk ka ndonjë zonë venddepozimi për kafshët e ngordhura në rrugë të aprovuara nga Shërbimi Veterinar i Qarkut, duhet të depozitohen, me miratimin me shkrim nga komuna dhe Shërbimi Veterinar i Qarkut, në vendin e deponimit të përdorur nga autoritetet lokale për të njëjtin qëllim.

Vendndodhja e groposjes duhet te jetë:

- i. distance (jo më afër se 500 m) nga zonat e banuara
- ii. në një vend ku nuk ka rrjedha ujore në afërsi të vendit të groposjes

Regjistrimet do të mbahen në regjistër dhe të dokumentohen nga fotografitë që dp të mbahen mbahen nga specialistët mjedisorë të kontraktorëve. Ky informacion / regjistrim përfshihet në raportet periodike mujore / tremujore / vjetore tek specialistët mjedisorë të ARRSH /dhe Konsulentit Monitorues.

5 PLANI I MONITORIMIT DHE MENAXHIMIT

5.1 Mbikqyrja mjedisore

Specialisti i Mjedisit është përgjegjës për inspektimin, monitorimin dhe rishikimin e të gjitha aktiviteteve të punës për të siguruar që Planin e Menaxhimit të Mjedisit në masat zbutëse të zbatohet siç duhet dhe ndikimi negativ i projektit në mjedis të reduktohet në minimum.

Përgjegjësitë kryesore të specialistit të mjedisit përfshijnë:

Faza I: Përgatitja

Faza e parë synon të vendosë themelet për zbatimin e suksesshëm të projektit. Në këtë fazë, specialisti i mjedisit do të:

- Rishikojë Planin e Menaxhimit të Mjedisit, projektin e zbatimit dhe specifikimet teknike, dhe verifikimin e masave zbutëse në mungesë të emisioneve të rëndësishme.
- Përgatisë udhëzimet përkatëse për zbatimin nga kontraktori të Planit të Menaxhimit të Mjedisit;
- Zhvillojë dhe zbatojë programin e trajnimeve për të gjithë punonjësit.

Detyrat kryesore të fazës së parë:

- Shqyrton dosjen e projektit: specialisti mjedisor do të shqyrtojë rreziqet mjedisore, Planin e Menaxhimit të Mjedisit, projektin dhe specifikimet teknike dhe konfirmon me shkrim masat zbutëse që nuk ekzistojnë emisione të rëndësishme. Nëse gjeni ndonjë problem, specialisti i mjedisit do të këshillojë Planin e Menaxhimit të Mjedisit, projektin dhe specifikimet teknike do të përditësohen për të adresuar këto çështje. Sapo të miratohet nga Menaxheri i Kontratës, specialisti i mjedisit do të përditësojë Planin e Menaxhimit të Mjedisit
- Specialisti i Mjedisit do të përgatisë dhe dorëzojë për shqyrtim dhe miratim tek Menaxheri i Kontratës, Planin e Menaxhimit Mjedisor, ndërsa miratimi përfundimtar do të vijë nga Specialisti i Mjedisit i Bankës Botërore. Çdo ndryshim në PMM në çdo fazë të projektit është subjekt i miratimit të Specialistit të Mjedisit të Bankës Botërore.
- Trajnimi Mjedisor: Zbatimi i një programi gjithëpërfshirës të trajnimit për të trajnuar palët e përfshira në projekte, duke përfshirë stafin e zyrës së projektit, kontraktorin e autoritetit të sigurisë dhe të mjedisit, punonjësit e kontraktuesit, e kështu me radhë. Trajnimi përfshin kërkesat mjedisore të projektit dhe si ato monitorohen dhe rishikohen, në veçanti aspektet e mëposhtme:
 - ✓ Specialisti i Mjedisit do të mbulojë kërkesat e Planit të Menaxhimit Mjedisor, listën e përcaktuar të monitorimit të mjedisit, tabelën e monitorimit mjedisor, mënyrën e trajtimit të mospërputhjeve me Planin të Menaxhimit Mjedisor, si dhe

të gjitha çështjet tjera kryesore. Kontraktuesit do t'i kushtojnë vëmendje të veçantë specifikave teknike të çdo dispozite specifike se si të ndiqen Plani i Menaxhimit të Mjedisit

- ✓ Specialisti i Mjedisit, gjithashtu do të kontrollojë nëse janë marrë të gjitha lejet përkatëse dhe nëse kontraktuesi ka një licencë të vlefshme operimi.
- ✓ Shëndeti dhe siguria në punë: kërkesat shëndetësore dhe të sigurisë në punë do të komunikohen në mënyrë të qartë për të gjithë stafin e kontraktorit dhe palët e përfshira.
- ✓ Në fund të trajnimit, kontraktori do të nënshkruajë gjithashtu një deklaratë që konfirmon kuptimin e rregullave përkatëse mjedisore, kornizën e pajtueshmërisë "Plani i Menaxhimit Mjedisor" dhe obligimet shëndetësore dhe të sigurisë.

Faza e dytë: Aktivitete e Përmirësimit, Rehabilitimit dhe Mirëmbajtjes

Një mënyrë objektive dhe profesionale për të shqyrtuar dhe kontrolluar zbatimin në aspekte të ndryshme të "Planit i Menaxhimit të Mjedisit"

- Për regjistrin e sigurisë të hartuar nga autoritete mjedisore dhe inspektimet dhe rishikimet e rastësishme të Kontraktorit.
- Inspektime të rregullta në katër
- Rishikimi i zbatimit të masave të mbrojtjes së mjedisit në përputhje me detyrimet ligjore, "Planin i Menaxhimit të Mjedisit" dhe dokumentet e kontratës vetëm me miratimin e ARRSH dhe Specialistit të Mjedisit të Bankës Botërore.
- Kontrollimi plotësimin e rregulloreve të Kontraktorit dhe të shëndetit dhe sigurisë në punë dhe mjedisit.
- Kontrollimi efektivitetin e masave zbutëse mjedisore dhe performancën e projektit.
- Vetëm me miratimin e ekipit të projektit të Bankës Botërore dhe miratimin e Specialistit të Mjedisit të Bankës Botërore, rishikoni metodën e ndërtimit (punimet e përkohshme dhe të përhershme), planet përkatëse të projektimit dhe parashtresat në pranueshmërinë mjedisore; kur është e nevojshme, specialist i mjedisit, kontraktorët dhe zyra të projektit, konsultohen për të gjetur dhe rekomanduar alternativat minimale të ndikimit në mjedis.
- Verifikoni cilësinë e mjedisit të çdo të mos-përputhshmërie të gjetur, si dhe efektivitetin e masave korrigjuese.
- Sipas "Planit të Menaxhimit të Mjedisit" në procedurat e mospërputhjes, periodikisht shqyrtohen rezultatet.
- Periodikisht do të ofrohen trajnime, sa herë që një punëtor i ri ose kontraktor i ri do të ofrojë pranohet në zbatimin e këtij projekti. Trajnimi do të përfshijë kërkesat për "Planin e Menaxhimit të Mjedisit", artikujt e ndaluar, përputhshmërinë rregullative dhe ndërgjegjësimin mjedisor.

Specialisti i Mjedisit do të kryejë raport të inspektimit mjedisor për të monitoruar dhe mbikëqyrur zbatimin e këtij plani

- Kur shkëlja ose ankesa, në pajtim me kërkesat e kontratës dhe procedurat përkatëse, i kërkojnë kontraktorit të ndërmarrë veprime korrigjuese brenda një kohe të caktuar dhe kur është e nevojshme për të kryer mbikëqyrjen shtesë.
- Kur parregullsitë / konstatimet e paqëndrueshme kërkojnë që kontraktuesi të marrë masa për të zbutur ndikimin dhe të ndjekë parashikimet e programit të "Planit të Menaxhimit të Mjedisit".
- Specialisti i Mjedisit do të sigurojë përputhjen me dokumentet e kontratës në aspektin e kërkesave të shëndetit dhe sigurisë.
- Kur efektet negative të aktiviteteve të caktuara dhe / ose kur Kontraktori nuk zbaton kërkesat e "Planit të Menaxhimit Mjedisor" / masat përmirësuese për të kërkuar që kontraktori të ndalojë këto aktivitete.
- Në rastin e mospërputhjes me politikat dhe procedurat e PMM dhe Bankës Botërore, masat korrigjuese do të propozohen me miratimin paraprak nga ARRSH dhe Specialist të Mjedisit të Bankës Botërore
- Specialisti i Mjedisit do të vizitojë dhe inspektojë vizualisht për të zbuluar praninë e zonave të me problem të mundshme mjedisore dhe të zbatojë një inspektim të rregullt në kantier, për mbikëqyrje të rreptë të aktiviteteve të ndërtimit përmes jetës së përditshme. Kontrollon zonën e projektit dhe mjedisin rrethues, aktivitetet e drejtpërdrejtë ose të tërthortë të kontraktorit në zonën e prekur.
- Gjatë zbatimit të projektit, specialisti mjedisor do t'i sigurojë Menaxherit të Kontratës, progresin e projektit, ngjarjet dhe prezantimet e tjera, si dhe çështjet mjedisore që lidhen me menaxhimin dhe mbikëqyrjen, të cilat do të dorëzohen çdo muaj tek konsulenti i projektit.

5.2 Raportimi për Menaxhimin Mjedisor dhe Cilësinë

Sipas kontratës dhe specifikimeve teknike, performanca e kontraktorit regjistrohet dhe monitorohet përmes raporteve të ndryshme të cilat do të përgatiten në formatin e miratuar të miratuar nga Punëdhënësi dhe Specialist i Mjedisit i Bankës Botërore. Disa nga këto raporte janë mujore, ndërsa të tjera në raste të veçanta gjatë kohëzgjatjes së kontratës. Raportimi për çështjet mjedisore do të jetë në përputhje me kontratën dhe formatet e Konsulentit Monitorues dhe të punëdhënësit. Ato do të jenë mujore, tremujore ose vjetore, siç është përcaktuar me specialistin e mjedisit të Punëdhënësit dhe Bankës Botërore. Përveç raportit të implementimit të PMM, pajtueshmëria mjedisore do të raportohet në raportet e rregullta të progresit.

Specialisti i Mjedisit do të vlerësojë në mënyrë rutinore Performancën Sociale dhe Mjedisore kundrejt Treguesve të Performancës të përcaktuara sipas kontratës duke përfshirë përgjigjet e palëve të interesuara. Ky vlerësim do të jetë pjesë e inspektimeve rutinë dhe të tjera sipas nevojës.

Inspektimet do të ndërmerren për të monitoruar zbatimin e duhur të PMM.

Specialist i Mjedisit do të jetë përgjegjës për mbledhjen e informacionit nga inspektimet në vend dhe inxhinierët e kantierëve për çështjet mjedisore dhe do të përgatisë një raport për këtë.

Specialist i Mjedisit i kontraktorit është përgjegjës për mbledhjen e informacionit dhe mbajtjen e shënimeve siç është përmendur më lart. Ai informon Menaxherin e Kontratës për informacionin e mbledhur dhe për rezultatet e Performancës Sociale dhe Mjedisore. Regjistrimet / konkluzionet i dërgohen rregullisht specialistit të mjedisit të ARRSH dhe Konsulentit Monitorues me anë të raporteve mujore / tremujore / vjetore.

Menaxheri i Kontratës është përgjegjës për të marrë të gjitha masat zbutëse për të korrigjuar një mospërputhje të vërejtur në zbatimin e PMMS.

5.3 Programi i Monitorimit

Programi i monitorimit përshkruan aktivitetet e monitorimit mjedisor të ndërmarra me qëllim të përcaktimit të çfarëdo ndryshimi në shkallën ose rëndësinë e ndikimeve të operacioneve të mirëmbajtjes dhe rehabilitimit në tokë, në ujë dhe nga mbeturinat, duke vlerësuar performancën e masave të kontrollit të përdorura për të kufizuar këto ndikime dhe për të përmbushur detyrimet ligjore dhe kërkesa të tjera.

Programi i monitorimit mjedisor do të fokusohet në elementët vijues:

- Respektimin e Planit të Menaxhimit të Mjedisit
- Respektimin e specifikimeve teknike
- Respektimin e legjislacionit shqiptar për sigurinë në punë të punonjësve, etj
- Mbrojtjen e punonjësve dhe banorëve, dhe
- Kërkesat ligjore për depozitim dhe mbetjeve dhe materilave.

Procesi i monitorimit do të fokusohet në hapësirën e punës dhe në territoret përreth, si dhe në rrugët që do të përdoren për transportimin e materialeve nga burimet në hapësirën e punës, ose nga hapësira e punës në vendet e depozitimit. Veprimet teknike, specifikimet mjedisore dhe të sigurisë, si dhe procedurat e tjera të përcaktuara për zbatimin, mund të kontrollohen ose justifikohen nga tabela e mëposhtme

abela e monitorimit e paraqet parametrin që duhet të monitorohet, ku do të monitorohet, si, kur dhe pse do të monitorohet, kostoja dhe përgjegjësia e monitorimit.

Ky program monitorimi adreson një numër elementash të dallueshme të monitorimit të mbeturinave të tilla si çlirimi i ndotësve në tokë dhe ujërat nëntokësore nga instalimet e mbetjeve, të cilat nëpërmjet ndërveprimit të tyre me mjedisin kanë potencial të shkaktojnë ndikime.

Mbeturinave që përdoren sërish në të njëjtin vend në të cilin është prodhuar nuk duhet të regjistrohen ose të transferohen formalisht.

Në të gjitha rastet e tjera do të monitorohen aktivitetet e menaxhimit të mbeturinave, disa aktivitete që monitorohen në mënyrë periodike, ndërsa të tjerat monitorohen në mënyrë të vazhdueshme.

5.4 Raportimi i PMMS

- Zbatimi i PMMS do të raportohet rregullisht tek Konsulenti Monitorues dhe ARRSH me anë të raportit të progresit mujor.
- Inspektimet në terren do të kryhen rregullisht / mujore nga specialisti mjedisor i kompanisë. Gjetjet e inspektimeve në terren do të paraqiten gjithashtu në raportin mujor të progresit.
- Çështjet specifike që lidhen me PMMS do të raportohen rregullisht siç do të kërkohej nga ARRSH dhe Konsulenti Monitorues.

5.5 Përmbledhje e Programit të Monitorimit të Mjedisit

Tabela 11 - Programi i Monitorimit të Mjedisit - Gjatë Fazës së Mirëmbajtjes

Faza	Cfarë (Eshtë parametric që do të monitorohet?)	Ku (Eshtë parametric që do të monitorohet?)	Si (Eshtë parametric që do të monitorohet?)	Kur (Përcakto frekuencën ose periodicitetin?)	Pse (Ky parametër duhet të monitorohet?)	Kush (Eshtë përgjegjës për monitorimin?)
Mirëmbajtje dhe Mirëmbajtje Rutinë	Ndërgjegjësimi dhe informimi i komunitetit dhe vendimmarrësve	Në fshatrat, Njësitë Administrative dhe Bashkitë e prekura	Takime me palët e interesuara	Gjatë periudhës së zbatimit të kontratës	Për të siguruar që komuniteti është i informuar mirë dhe vendimmarrësit të përfshirë	Kontraktori
Mirëmbajtje dhe Mirëmbajtje Rutinë	Informim, i punëtorëve dhe Komunitetit për Sigurinë në Punë dhe Shendetin	Në kantieret e Punës	Ruajtja e një regjistri të njoftimit të fqinjëve, pajtueshmërisë me PMM, sigurinë e punëtorëve, pajisjet mbrojtëse të disponueshme dhe të përdorura, dhe mbi ankesat e mundshme Shenjat e duhura do të inspektohen vizualisht. Inspektimi i dokumentacionit (lejeve) dhe certifikatave të punëtorëve. Disponueshmëria dhe përdorimi i duhur i pajisjeve mbrojtëse personale. Menaxhimi i trafikut dhe siguria e këmbësorëve	Vazhdimisht gjatë punimeve të mirëmbajtjes	Të sigurohet që punimet të kryhen sipas standardeve më të larta të sigurisë dhe mbrojtjes së mjedisit	Kontraktori
Mirëmbajtje dhe Mirëmbajtje Rutinë	Cilësia e Ajrit	Në vendet e punës dhe zonat përreth	Vizualisht inspektoni gjenerimin dhe kontrollin e pluhurit. Kontrolloni praninë dhe nëse emetoni ndonjë erë nga mbeturinat e grumbulluara. Vizualisht të inspektojë shenjat e djegies së hapur të mbeturinave. Inspektoni kolaudimin e makinerive dhe pajisjeve.	Vazhdimisht gjatë punimeve të mirëmbajtjes	Të sigurohet që punimet të kryhen sipas standardeve më të larta të sigurisë dhe mbrojtjes së mjedisit	Kontraktori

Mirëmbajtje dhe Mirëmbajtje Rutinë	Cilësia e tokës	Në vendet e punës dhe zonat përreth	Inspektim vizualisht për rrjedhjet e vajit dhe materialeve të tjera të rrezikshme dhe toksike. Mban prova se mbeturinat grumbullohen nga njësi e autorizuar.	Vazhdimisht gjatë punimeve të mirëmbajtjes	Të sigurohet që punimet të kryhen sipas standardeve më të larta të sigurisë dhe mbrojtjes së mjedisit	Kontraktori
Mirëmbajtje dhe Mirëmbajtje Rutinë	Nivelet e zhurmave	Në vendet e punës dhe zonat përreth	Në vend nëse zhurma është shqetësuese apo jo. Nëse do të jetë e nevojshme, do të monitorohet nga një laborator i akredituar.	Vazhdimisht gjatë punimeve të mirëmbajtjes	Për të siguruar që nivelet e zhurmës të mos tejkalohen normat e lejueshme për punëtorët dhe zonat përreth	Kontraktori
Mirëmbajtje dhe Mirëmbajtje Rutinë	Ndotja nga shkarkimet ose rrjedhjet	Në rrugë	Vizualisht në kërkim të rrjedhjeve, Kontrollimi nëse të gjithë kontejnerët kanë sistem të kontrollit sekondar. nëse është e nevojshme monitorimi i cilësisë së tokës dhe ujit.	Vazhdimisht gjatë punimeve të mirëmbajtjes	Për të siguruar cilësi të duhur mjedisore	Kontraktori
Mirëmbajtje dhe Mirëmbajtje Rutinë	Karkasat e kafshëve	Në rrugë	Vizualisht të inspektojë dhe regjistrojë datën, vendndodhjen, sasinë dhe pozicionin e vendit të depozitimit/groposjes të kufomave të kafshëve	Vazhdimisht (çdo ditë)	Mirëmbajtja pa pagesë Rrezik si një çështje sigurie për çdo përdorues të rrugës. Për pastrimin e rrugës	Kontraktori
Mirëmbajtje dhe Mirëmbajtje Rutinë	Aksident trafiku që lë xhama të thyer ose mbeturina të tjera në vendngjarje	Në rrugë	Inspektoni visual me vëmendje dhe regjistrojeni vendndodhjen e aksidentit të trafikut, datën dhe pasojat e aksidentit (xhama të thyer ose mbeturina të tjera në vendngjarje).	Vazhdimisht (çdo ditë)	Mirëmbajtja pa pagesë Rrezik si një çështje sigurie për çdo përdorues të rrugës. Për pastrimin e rrugës	Kontraktori

Mirëmbajtje dhe Mirëmbajtje Rutinë	Menaxhimi i mbetjeve	Në vendin e punës dhe zonat përreth	Vizualisht për ndarjen e mbeturinave, pranimet e rishikimit nga kompania e mbledhjes, ose njoftimi nga komuna në vendin e duhur të asgjësimit. Mbani shënime për të gjitha mbeturinat e krijuara dhe depozitimin	Vazhdimisht	Për të siguruar që nuk ekziston rreziku i ndotjes së mjedisit të shkaktuar nga punimet	Kontraktori
Mirëmbajtje dhe Mirëmbajtje Rutinë	Cilesia e ujit	Në kantjer	Vizualisht dhe pas ankesave të shtimit të turbullirës, materialet e mbeturinave në kanale, derdhjet ose rrjedhjet. Mbani shënime mbi faktet.	Vazhdimisht	Për të siguruar që nuk ka ndotje të shkaktuar në ujërat	Kontraktori
Mirëmbajtje dhe Mirëmbajtje Rutinë	Biodiversiteti dhe mbrojtja e natyres	Në vendin e punës dhe zonat përreth	Inspektimi i lejeve dhe opinioneve të autoriteteve kompetente. Zbatimi i masave.	Gjatë mirëmbajtjes dhe Rehabilitimi / përmirësim	Për të siguruar që nuk shkaktojmë asnjë dëmtim të zonave të ndjeshme dhe të mbrojtura	Kontraktori

Tabela 12 - Programi i Monitorimit të Mjedisit – Gjatë Fazës së Rehabilitimit/Përmirësimit

Faza	Cfarë (Eshtë parametric që do të monitorohet?)	Ku (Eshtë parametric që do të monitorohet?)	Si (Eshtë parametric që do të monitorohet?)	Kur (Përcakto frekuencën ose periodicitetin?)	Pse (Ky parametër duhet të monitorohet?)	Kush (Eshtë përgjegjës për monitorimin?)
Rehabilitimi/ Përmirësimi	Ndërgjegjësimi dhe informimi i komunitetit dhe vendimmarrësve	Në fshatrat dhe Nejsitë Administrative Vendore, të ndikuara	Takimet me palët e interesuara, shpërndarja e informacionit mbi punët dhe shqetësimet e trafikut	Gjatë periudhës së zbatimit të kontratës	Për të siguruar që komuniteti është i informuar mirë dhe vendimmarrësit të përfshirë	Kontraktori
Rehabilitimi/ Përmirësimi	Informim, i punëtorëve dhe Komunitetit për Sigurinë në Punë dhe Shendetin	Në kantieret e punës	Mbajtja e një regjistri të informimit të fqinjëve, pajtueshmërisë me PMM, sigurinë e punëtorëve, pajisjet mbrojtëse individuale të disponueshme dhe të përdorura, dhe mbi ankesat e mundshme. Sinjalistika e duhur do të inspektohet vizualisht. Inspektimi i dokumentacionit (lejeve) dhe certifikatave të punëtorëve. Disponueshmëria dhe përdorimi adekuat i pajisjeve mbrojtëse. Menaxhimi i trafikut dhe siguria e këmbësorëve.	Vazhdimisht gjatë punimeve të mirëmbajtjes	Të sigurohet që punimet të kryhen sipas standardeve më të larta të sigurisë dhe mbrojtjes së mjedisit	Kontraktori
Rehabilitimi/ Përmirësimi	Asgjësimi i materialeve të punës, kazanët e mbeturinave, kazanët e mbeturinave spitalore, zyra dhe kuti emergjente etj, do të transportohen të gjitha në automjetin e mirëmbajtjes	Në automjetin e mirëmbajtjes përgjatë seksionit të rrugëve	Verifikimi në vend	Gjatë periudhës së zbatimit të kontratës	Për të siguruar që menaxhimi i mbetjeve dhe instrumentet e sigurisë së jetës tashmë janë planifikuar të vendosen	Kontraktori

Rehabilitimi/ Përmirësimi	Niveli i zhurmave	Në vendin e punës dhe zonat përreth	Në vend nëse zhurma është shqetësuese apo jo	Vazhdimisht	Për të siguruar që nivelet e zhurmës të mos tejkalojnë noramat e lejueshme për punëtorët dhe zonat përreth	Kontraktori
Rehabilitimi/ Përmirësimi	Cilësia e ujit	Në kantjer	Vizualisht dhe pas ankesave për shtim të turbullirës, materialeve të mbeturinave në kanale, derdhjeve ose rrjedhjeve, dhe mbajnë shënime.	Vazhdimisht	Për të siguruar që nuk ka ndotje të shkaktuar në ujërat	Kontraktori
Rehabilitimi/ Përmirësimi	Menaxhimi i mbetjeve	Në vendin e punës dhe zonat përreth	Vizualisht për ndarjen e mbeturinave, pranimet e rishikimit nga kompania e mbledhjes, ose njoftimi nga komuna në vendin e duhur të asgjësimit. Mbani shënime për të gjitha mbeturinat e krijuara dhe depozitimin	Vazhdimisht	Për të siguruar që nuk ekziston rreziku i ndotjes së mjedisit të shkaktuar nga punimet	Kontraktori

Faza	Cfarë (Eshtë parametric që do të monitorohet?)	Ku (Eshtë parametric që do të monitorohet?)	Si (Eshtë parametric që do të monitorohet?)	Kur (Përcakto frekuencën ose periodicitetin?)	Pse (Ky parametër duhet të monitorohet?)	Kush (Eshtë përgjegjës për monitorimin?)
Rehabilitimi/ Përmirësimi	Cilësia e Ajrit	Në vendin e punës dhe zonat përreth	Inspektori vizualisht gjenerimin dhe kontrollin e pluhurit. Kontrolloni praninë dhe nëse emetohet ndonjë erë nga mbeturinat e grumbulluara. Inspektori vizualisht për rrjedhjet e materialeve me vaj. Mbani prova se mbeturinat grumbullohen nga njësia e autorizuar. Inspektori vizualisht shenjat apo gjurmë të djegies së hapur të mbeturinave.	Gjatë punimeve të rehabilitimit	Për të siguruar që punimet të kryhen sipas sigurisë së lartë dhe standardet e mbrojtjes së mjedisit	Kontraktori
Rehabilitimi/ Përmirësimi	Cilësia e tokës	Në vendin e punës dhe zonat përreth	Inspektori vizualisht për rrjedhjet e materialeve me vaj. Mban prova që tregojnë se mbeturinat grumbullohen nga njësia e autorizuar dhe liçensuar	Gjatë punimeve të rehabilitimit	Të sigurohet që punimet të kryhen sipas standardeve më të larta të sigurisë dhe mbrojtjes së mjedisit	Kontraktori
Rehabilitimi/ Përmirësimi	Dëmtimi i vegjacionit	Në kantier në rrugë	Inspektim visual, rregjistrim dhe mbajnë shënime mbi llojin dhe sasinë e vegjacionit të dëmtuar. Monitoroni qarkullimin korrekt të bimëve dhe automjeteve në zonën e punës.	Vazhdimisht	Për të siguruar asnjë dëmtim të vegjacionit	Kontraktori
Rehabilitimi/ Përmirësimi	Kalimi i rrjedhave ujore dhe urat	Zonën specifike, në rrjedhen e sipërme dhe te poshtëm të rrjedhes ujore kanalet e kalimit dhe urat	Turbiditeti. Inspektim visual dhe regjistrim.	Vazhdimisht	Për të siguruar cilësinë e duhur të rrjedhës së ujit dhe mjedisit	Kontraktori

Rehabilitimi/ Përmirësimi	Argjinaturat e rrjedhave ujore	Monitorimi i kushteve para dhe pas rehabilitimit.	1. Fotografim i argjinaturave të kryesore të kalimit të lumenjve para fillimit të punimeve. 2. Fotografim i argjinaturave kryesore gjatë kryerjes së punimeve. 3. Fotografim i argjinaturave kryesore të lumejeve pas punimeve sistemuese.	Gjatë gjithë fazave	Për të siguruar që asnjë dëmtim nuk ka ndodhur	Kontraktori
Rehabilitimi/ Përmirësimi	Shtresa e sipërme e tokezs	Monitoroni instalimin korrekt të shtresës së sipërme të tokës gjatë rehabilitimit.	Inspektoni zonat specifike të rivegetacionit për rritje bimeve dhe stabilitetin.	Gjatë mirëmbajtjes dhe rehabilitimit	Për të siguruar asnjë dëmtim të tokës dhe vegjetacionit	Kontraktori
Rehabilitimi/ Përmirësimi	Mjetet dhe pajisjet	Monitoroni qarkullimin korrekt të bimëve dhe automjeteve në zonën e punës.	Kontrolloni mos hyrjen e automjeteve në tokat e rehabilituara. Zvogeloni ngjeshje e shtresës vegjetative të rehabilituar.	Përdite gjatë rehabilitimit.	Për të siguruar asnjë dëmtim të tokës dhe vegjetacionit	Kontraktori
Rehabilitimi/ Përmirësimi	Vlera e trashëgimisë kulturore ose artefaktet	Në vendin e punës dhe zonat përreth	Inspektoni vizualisht me vëmendje, regjistroni dhe informoni faktin tek autoritetet përgjegjëse	Gjatë mirëmbajtjes dhe rehabilitimit	Për të mbrojtur pasuritë kulturore dhe arkeologjike	Kontraktori
Rehabilitation/ Improvement	Erozion	Në vendin e punës dhe zonat përreth; sistemet e kullimit etj.	Inspektim vizualisht dhe verifikoni pastërtinë dhe kushtet e sistemeve së kullimit (duke përfshirë kanalizimet, kanalet anësore etj. Fotografitë e teknikave të stabilitetit / mjeteve të aplikuara.	Gjatë mirëmbajtjes dhe Rehabilitimi / përmirësim	Për të siguruar asnjë dëm nga erozioni	Kontraktori
Rehabilitimi/ Përmirësimi	Shendeti dhe siguria në punë	Në vendin e punës /kantier	Inspektimi i dokumentacionit (lejeve) dhe certifikatave të punëtorëve. Disponueshmëria dhe përdorimi i duhur i pajisjeve mbrojtëse.Menaxhimi i trafikut dhe siguria e këmbësorëve.	Para fillimit të punimeve. Rregullisht.		

Rehabilitimi/ Përmirësimi	Biodiversiteti dhe mbrojtja e natyrës	Në vendin e punës dhe zonat përreth;	Inspektimi i lejeve dhe opinioneve të autoriteteve kompetente. Zbatimi i masave.	Gjatë mirëmbajtjes dhe Rehabilitimi / përmirësim	Për të siguruar asnjë dëmtim të zonave të ndjeshme dhe të mbrojtura	Kontraktori
------------------------------	--	--	--	---	---	-------------

6 MENAXHIMI I NDIKIMEVE NË KOMUNITET

Kontraktuesi ka zhvilluar këtë Plan të Menaxhimit të Ndikimeve në Komunitet si pjesë e tij Plani i Menaxhimit Mjedisor dhe Social (PMMS).

6.1 Objektivat

Objektivat e këtij Plani janë:

- Parandalimi i rrezikut dhe ndikimeve negative të aktiviteteve të kontraktorëve në shëndetin, sigurinë dhe mirëqenien e individëve dhe komuniteteve;
- Në rast të ndodhjes së dëmtimeve ose dëmeve të shkatuara, të marrë masa për riparimin dhe kthimin në gjëndjen e mëparshme; dhe
- Të zbatohet një sistem për të mbajtur komunikimin me komunitetet dhe për të rritur ndërgjegjësimin e aktiviteteve të propozuara dhe ndikimet e mundshme që ato mund të përfaqësojnë.

6.2 Informimi paraprak i komunitetit përpara çdo ndërhyrje

Nuk ka asnjë kërkesë ligjore për ndonjë informim paraprak apo konsultim të komunitetit lokal për çdo aktivitet sipas kësaj kontrate, përveç rastit kur kemi zhvendosje.

Sipas kushteve të kontratës A, Plani i Veprimit për Zhvendosje nuk është i nevojshëm. Megjithatë, si një praktikë e mirë dhe në interes afatgjatë të kontratës dhe punëdhënësit, Kontraktori do të ndërmarrë sa më poshtë:

- Çdo punë që do të çojë në devijim të përkohshëm të trafikut dhe ka të ngjarë të shkaktojë shqetësim për publikun e gjerë dhe përdoruesit e rrugës dhe;
- Punimet apo aktivitete me mundësi për të shkaktuar dëmtime të pronës private do të bëhen njoftime në komunitete lokale.

Për këtë arsye, Kontraktuesi duhet të informojë komunitetin lokal rreth hyrjes së tyre dhe gamën e aktiviteteve që ata propozojnë të ndërmarrin. Kontraktori duhet gjithashtu të informojë komunitetin lokal për masat që duhet të miratohen me qëllim që të zvogëlohet shqetësimi duke përfshirë menaxhimin e trafikut. Informacioni duhet të jetë i mjaftueshëm për të lejuar komunitetin lokal që të ndihmojë Kontraktorin për të shmangur ndonjë dëmtim të pronës private. Koha e shpërndarjes së informacionit do të jetë e mjaftueshme për të lejuar individët të zhvendosen qartë nga zona ku përfshihet e drejta e Kontraktorit për të operuar në rrugë.

Ndërhyrjet e mëdha që përfshijnë më shumë se dy (2) ditë punë në kantier, mbyllja e pjesshme ose e plotë e rrugës dhe devijimi i trafikut, do të kërkojë nga Kontraktori që të shfaqë informacion në vende të dallueshme dhe në mënyrë të tillë që të sigurojë që individët brenda bashkësisë lokale të informohen në mënyrë efektive.

Përveç nëse kërkohet punë urgjente, Kontraktuesi duhet të informojë bashkësinë lokale dhe autoritetin lokal për ndërhyrjen / mirëmbajtjen e planifikuar së paku tre (3) ditë përpara fillimit të punës.

6.3 Konsultimi Publik

Ky PMMS me Thirrjen për Komente do të publikohet në faqen e internetit të Autoritetit Rrugor Shqipëtar dhe të Kontraktorit dhe do të vihet në dispozicion të publikut në kopje fizike në Autoritetin Rrugor Shqiptar dhe në ambientet e Kontraktorit (publikimi) për 14 ditë.

Thirrja për Komente gjithashtu do të ftojë publikun e gjerë në takimin e konsultimeve publike dhe do të përmbajë informacion për vendin (vendin, ditën dhe orën).

Të gjitha komentet / pyetjet / sugjerimet e mundshme do të reflektohen në PMM përfundimtare. PMM do të konsiderohet i përfunduar kur procesverbali i takimit përfshihet në dokument (p.sh. si një aneks).

6.4 Menaxhimi i ankesave

Mekanizmi i ankesave do të krijohet për banorët në vendbanimet ku do të zbatohen projekti dhe projekte specifike.

Ky mekanizëm do të jetë në dispozicion të personave të prekur për të qenë në gjendje t'i adresojnë çështjet e tyre dhe për të zgjidhur para përdorimit të sistemit zyrtar të ankesave ligjore. Mekanizmi i ankesave do të përfshijë njësinë / Njësine Administrative Lokale të Bashkisë, Autoritetin Rrugor Shqiptar (ARRSH) dhe personin e emëruar nga Kontraktori. Institucionet do të lehtësojnë procedurat në lidhje me çështjet e ngritura nga banorët me autoritetet lokale dhe ARRSH gjatë periudhës së punimeve. Nëpërmjet këtij mekanizmi, banorët do të jenë në gjendje të reagojnë për çdo dëmtrim të ndodhur gjatë punimeve ose ndonjë çështje tjetër që mund të lindë gjatë punës.

Në rast se projekti specifik i vendit ka ndikime që do të rezultojë në humbjen e aseteve ose zhvendosjen e bizneseve të vogla, atëherë detyra e institucionit të përfshirë do të jetë lehtësimi i marrëdhënieve ndërmjet personave të prekur nga projekti dhe ARRSH për të dalë me kompensimin e drejtë.

6.5 Mekanizimi i ankesave

Mekanizmi i ankesave do të miratohet siç paraqitet në Figurën. Ankesa / ankesa mund të paraqitet ose nëpërmjet një formulari të ankesës ose verbalisht.

Ankesa mund të paraqitet në mënyrat vijuese:

- Duke komunikuar ankesën / ankesën tek Autoriteti / Njësia Administrative ose Komuna (duke përdorur formularin zyrtar të ankesës, me letër / shënim ose gojarisht), i cili do të jetë përgjegjës për raportimin e çështjes Njesinë e Meaxhimit të projektit (PMU);
- Duke dorëzuar ankesën drejtpërdrejt te Menaxheri i Projektit ose ARRSH (ose me gojë ose me anë të formularit të ankesës); dhe
- Duke dorëzuar ankesën tek kontraktori i cili pastaj do të jetë përgjegjës për informimin e Menaxherit të Projektit dhe ARRSH-es.

Të gjitha ankesat e pranuar do t'i përcillen Kontraktorit i cili do të jetë përgjegjës për regjistrimin e tyre në Regjistrin e Ankesave / Ankesave dhe për zbatimin e mekanizmit të ankesave të ankesave.

Mekanizmi i Përgjigjes së Ankesave

Kur merret një ankesë, mekanizmi për trajtimin e saj do të jetë si më poshtë:

- Marrja e ankesës
- Regjistrimi i ankesës në regjistrin e Ankesave;
- Për një veprim të menjëhershëm për të kënaqur ankesën, ankuesi do të informohet për veprimet korrigjuese;
- Zbatimi i veprimeve korrigjuese, regjistrimi i datës dhe mbyllja e rastit;
- Për një veprim të gjatë korrektues, ankuesi do të informohet për veprimet e propozuara; dhe
- Zbatimi i veprimeve korrigjuese, regjistrimi i datës dhe mbyllja e rastit.
- Kthim i përgjigjes dhe dërgim informacioni tek ankuesi.

Figura 26 – Diagrama që zbaton Kontraktori për perpunimin e Ankesave

